



základní škola
da Vinci

Základní škola da Vinci

ŠKOLA PRO ZVÍDAVÉ DĚTI

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

Identifikační údaje školy	2
Charakteristika školy	2
Velikost a úplnost školy	2
Vybavení školy	3
Charakteristika pedagogického sboru	5
Spolupráce s rodiči	5
Spolupráce se školskou radou	5
Spolupráce se školami a dalšími subjekty	5
Mezinárodní spolupráce	5
Charakteristika ŠVP	6
Zaměření školy	6
Organizace školního roku	8
Projektová výuka	8
Výchovné a vzdělávací strategie	9
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s přiznanými podpůrnými opatřeními	10
Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
Začlenění průřezových témat	12
Osobnostní a sociální výchova	13
Výchova demokratického občana	13
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	13
Multikulturní výchova	13
Environmentální výchova	14
Mediální výchova	14
Školní učební plán	14
1. stupeň	14
2. stupeň	14
Učební osnovy	15
Já a svět	15
Charakteristika vyučovacího předmětu	15
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	17
Výchovné a vzdělávací strategie	17
Očekávané výstupy dle RVP	19
Český jazyk a literatura	37
Charakteristika vzdělávací oblasti	37
Charakteristika vyučovacího předmětu	38
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	38
Výchovné a vzdělávací strategie	38
Očekávané výstupy dle RVP	40
Anglický jazyk – první cizí jazyk	47
Charakteristika vyučovacího předmětu	47
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	48

Výchovné a vzdělávací strategie	49
Očekávané výstupy dle RVP	50
Druhý cizí jazyk	56
Charakteristika vyučovacího předmětu	56
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	56
Výchovné a vzdělávací strategie	56
Očekávané výstupy dle RVP	57
Matematika	58
Charakteristika vyučovacího předmětu	58
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	59
Výchovné a vzdělávací strategie	59
Očekávané výstupy dle RVP	60
Svět v souvislostech	63
Charakteristika vyučovacího předmětu	63
Specifika jednotlivých oborů v rámci SVS	63
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	66
Výchovné a vzdělávací strategie	66
Očekávané výstupy dle RVP	69
Tělesná výchova	93
Charakteristika vyučovacího předmětu	93
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	94
Výchovné a vzdělávací strategie	94
Volitelné předměty trimestrální	99
Charakteristika vyučovacího předmětu	99
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	99
Výchovné a vzdělávací strategie	99
Očekávané výstupy dle RVP	99
Expedice	100
Charakteristika vyučovacího předmětu	100
Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky	101
Výchovné a vzdělávací strategie	101
Očekávané výstupy dle RVP	101
Hodnocení žáků a autoevaluace školy	101
Hodnocení žáků	101
Autoevaluace školy	102

Identifikační údaje školy

Název vzdělávacího programu:

Škola pro zvědavé děti (školní vzdělávací program pro základní vzdělávání)

Poskytovaný obor vzdělání: 79-01-C/01 Základní škola, délka studia 9 let

Adresa školy: Na Drahách 20, Dolní Břežany, 252 41

Ředitel školy: PhDr. Jiří Bureš, Ph.D.

Kontakty: +420 241 412 488, info@skoladavinci.cz, www.skoladavinci.cz

Identifikační údaje školy: IČ 713 411 37, RED IZO 691 001 529, IZO 181 015 943

Zřizovatelé školy: Ing. Jitka Rudolfová a Škola da Vinci, z.s.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Tímto dnem zároveň končí platnost ŠVP ZŠ da Vinci, který byl v platnosti od 1. 9. 2020.

ŠVP byl projednán Školskou radou dne 31. 8. 2022.

.....
PhDr. Jiří Bureš, Ph.D.
ředitel školy

Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

Základní škola da Vinci je úplná základní škola s kapacitou 162 dětí. V každém ročníku základní školy má 1 třídu po 18 žácích. Škola se nachází v centrální části Dolních Břežan s dobrou dostupností z Prahy a okolních obcí. Blízko školy se nachází Keltský park, lesy a multifunkční dětské hřiště.

První stupeň základní školy sídlí v komplexu budov mateřské školy, základní školy a gymnázia. Společně s mateřskou školou využívá prostory bývalé prvorepublikové školky v Dolních Břežanech a k dispozici má prostory nové dřevěné přístavby z roku 2013. Druhý stupeň sídlí společně s gymnáziem v přístavbě z roku 2015.

Vybavení školy

První stupeň ZŠ má takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem dětí. Žáci mají k dispozici prostorné a dobře vybavené učebny. Pro výuku jsou dětem k dispozici notebooky, iPady, Montessori pomůcky, výtvarné potřeby různého druhu, stejně jako velké množství učebnic a pracovních sešitů, online licence pro výukové materiály, v některých učebnách jsou k dispozici interaktivní tabule. Součástí učebny školní družiny je řada lanových prvků pro rozvoj pohybu dětí i část určená pro klidové aktivity.

Druhý stupeň má k dispozici vybavené odborné učebny společně s gymnáziem. Všechny učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Badatelna navíc nabízí vybavení pro všechny druhy fyzikálních, přírodovědných a chemických pozorování nebo pokusů včetně měřicího systému. Odborná učebna přírodopisu je vybavena množstvím názorných modelů, mikroskopy a pomůckami pro terénní výzkum. Odborná učebna ICT je vybavena 3D tiskárnami, pomůckami a stavebnicemi na robotiku a programování. Pro potřeby hudební výchovy disponuje škola hudebnou vybavenou různými hudebními nástroji, včetně bicích nástrojů, akustických a elektrických kytar. Výtvarný ateliér je pro podporu kreativních činností dětí vybaven kromě běžných výtvarných potřeb hrnčířským kruhem a pecí na vypalování keramiky. V sousedství ateliéru mohou žáci využívat dílnu s možností truhlářských prací v rámci školních i mimoškolních aktivit. Knihovna a zároveň studovna nabízí bohaté množství naučné literatury a beletrie a slouží také jako počítačová učebna, kde je možné využívat školní notebooky. Pro sportovní využití žáků je škola vybavena venkovním hřištěm, vnitřním bazénem o délce 20 m a tělocvičnou. Prostor tělocvičny lze upravit na multifunkční divadelní sál s pódiem a osvětlením.

Na komplex školy bezprostředně navazuje školní certifikovaná přírodní zahrada, která byla připravena tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Nabízí všem dostatek místa pro volnou hru, tvoření, učení venku, zkoumání a objevování přírody, schovávačky, sportovní hry i relaxaci. Žáci mohou využívat zahradu každý den, včetně certifikovaných herních prvků - mj. pískoviště, závěsné houpačky, prolézací prvek jin-jang, tunely a lanovku. Součástí zahrady je i venkovní amfiteátr sloužící potřebám výuky nebo jako prostor pro různá představení žáků. Pro vybrané aktivity navštěvuje škola zázemí lesní třídy mateřské školy da Vinci v Dolních Břežanech - Lhotě.

Škola vlastní rekonstruovanou horskou boudu Artur, která se nachází ve Velké Úpě. Kapacita objektu je cca 50 lůžek, má plně vybavenou kuchyni a velký obytný prostor s krbem. Škola boudu využívá zejména k různým školním pobytům, jako je lyžařský kurz, škola v přírodě, výjezdy, expedice, teambuildingové akce nebo různá setkání s rodiči.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor odpovídá v odborné i pedagogické kvalifikaci potřebám základní školy. Kmenový stabilní sbor doplňují každoročně externisté v různých oborech. Velikost pedagogického sboru je kolem 40 osob včetně 3 rodilých mluvčích anglického a španělského jazyka. Většina členů pedagogického sboru je plně kvalifikovaná. Ve škole funguje školní poradenské pracoviště, kde je žákům, učitelům i rodičům k dispozici školní psycholog, školní speciální pedagog, metodik prevence, výchovný poradce a kariérový poradce.

Spolupráce s rodiči

Škola velmi aktivně spolupracuje s rodiči a zasazuje se o pravidelnou a otevřenou komunikaci a společné řešení důležitých problémů. Během školního roku probíhá množství individuálních setkání, třídních schůzek a konzultací pro rodiče s žáky. Rodiče mohou kdykoli kontaktovat vyučující prostřednictvím emailu. Několikrát ročně pořádá škola prezenční nebo online setkání rodičů se zástupci školy. Škola umožňuje v případě zájmu návštěvy rodičů ve výuce. Během roku také probíhá řada neformálních setkání s rodiči, rodiče též spolupřátají některé školní akce.

Základní informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách školy. Důležitou informační platformou je studijní systém Edookit, kde mají rodiče důležité informace o studijním postupu žáků, aktuálních změnách v rozvrhu, akcích a událostech. O dění ve škole se rodiče mohou také dozvědět z pravidelného měsíčního newsletteru nebo ze sociálních sítí (Facebook, Instagram).

Spolupráce se školskou radou

Ve škole pracuje školská rada, která má minimálně 3 členy s rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, pedagogů a zákonných zástupců nezletilých žáků školy.

Spolupráce se školami a dalšími subjekty

Škola spolupracuje s dalšími školami, např. Gymnázium Přírodní škola, Canadian International School, Beehive, Donum Felix, Jedna radost, Heuréka, Scio školy a další.

Škola je otevřena návštěvám studentů učitelství i pedagogům ze škol z ČR i zahraničí. Ve škole se každém roce se uskuteční kolem 20 návštěv v hodinách a stáží učitelů.

Škola spolupracuje s mnoha dalšími institucemi, v každém roce se jejich počet mění. Jedná se např. o pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, MAS Dolnobřežansko, sdružení Tereza, domov Sue Ryder a další.

Mezinárodní spolupráce

Škola da Vinci je velmi úspěšným žadatelem o grantové projekty v rámci programů mobility Erasmus+. Učitelé základní školy pravidelně vyjíždějí na studijní pobyty do zahraničních škol po celé Evropě a na různé typy odborných kurzů.

Žáci 2. stupně mají možnost zúčastnit se skupinových výměnných pobytů, v rámci kterých žáci navštíví na týden partnerskou školu a na oplátku zahraniční skupinu hostí při jejich pobytu v ČR. Tento typ partnerství je určen žákům 2. stupně a zahrnuje zpravidla pobyty v hostitelských rodinách.

Žáci se zapojují i do virtuálních projektů mezinárodní spolupráce, v rámci kterých prostřednictvím internetu komunikují s vrstevníky ze zemí v rámci Evropské unie i mimo ni a

společně zpracovávají různá témata. Vzhledem k tomu, že jsou jednotlivé projekty diferencovány tematicky i podle úrovně náročnosti, účastní se těchto aktivit i žáci 1. stupně.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Škola je založena na následujících hodnotách:

1. Pomáháme každému být sám sebou a svobodně se vyjadřovat.
2. Podporujeme rozvoj vnitřní motivace.
3. Vytváříme bezpečné prostředí založené na vzájemné důvěře.
4. Tvoříme společně školu a ovlivňujeme její chod.
5. Podporujeme uvědomění si sebe sama, vlastní hodnoty a svých hodnot a postojů.
6. Jednáme svobodně a přijímáme zodpovědnost za své činy.
7. Žijeme plnohodnotný život tady a teď.
8. Podporujeme maximální využití vlastního potenciálu.
9. Respektujeme právo každého člověka na bezpodmínečné přijetí a lásku.
10. Vnímáme učení jako životní cestu k bytostným otázkám.

Škola je zaměřena na žáka, bere v úvahu žákovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. Vytváří takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti žáka. Na cestě za vzděláním se jedinec, žák, neustále vyvíjí, stále poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe, své myšlenky, myšlení, postoje. Prostor školy ho podněcuje k vlastnímu sebehodnocení.

Učitelé respektují jedinečnost jednotlivce a vedou žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Škola využívá sebereflexi jak v oblasti učení, tak i v chování. Spoluprací, vzájemnou pomocí se žáci učí vytvářet hezké vztahy k druhým lidem.

Škola respektuje principy udržitelného rozvoje. Vede žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učí děti žít dle ekologických a environmentálních principů: zejména chápat člověka jako součást přírody, chápat základní ekologický cyklus, souvislosti časové i prostorové. Učitel považuje za důležité uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu.

Škola vytváří zdravé a přátelské prostředí pro učení. Vytvářením příjemného prostoru a podmínek pro učení pomáháme udržovat pozitivní klima. Cílem školy je prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí, podporovat vzdělávání na základě vnitřní motivace a zájmu.

Učitel provází žáka na cestě za poznáním, volí nejvhodnější metody a formy práce, vhodně zapojuje motivaci, a tím vtahuje žáka do maximální účasti na učení. Hlavním posláním školy je vzdělávat v souladu s možnostmi a schopnostmi žáka, s důrazem na porozumění a využití poznatků a dovedností využitelných pro běžný život.

Škola využívá slovní hodnocení, které poskytuje nejvíce možností k vyjádření míry osobního rozvoje žáka v hodnoceném období. Umožňuje také formulovat doporučení pro jeho další vzdělávání, postihnout překážky, které musel žák překonat a motivovat ho pro další vzdělávání.

Žáci se spolupodílejí na vytváření pravidel školy, třídy, pracovní skupiny a přiměřeně věku a možnostem předmětu se podílejí i na výběru obsahu vzdělávání. Žáci mají možnost spolurozhodovat v rámci studentské rady nebo sněmu.

Škola rozvíjí vztahy mezi žáky navzájem, vytváří studijní skupiny žáků z různých ročníků, které dále spolupracují v rámci meziročníkových i celoškolských projektů. V komunitě naší školy je

každý žák i učitel cílem samým, nikoli prostředkem.

Modulová výuka posiluje vztahy napříč předměty i obory a vede k pochopení světa v souvislostech. Projektové dny, týdny a mimoškolní výjezdy pomáhají budovat fungující komunitu a umožňují projektovou výuku mimo prostředí školy.

Škola pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií. V rámci mezinárodní spolupráce škola uplatňuje a rozvíjí ideu evropského a globálního občanství.

Organizace školního roku

Školní rok je na 1. i 2. stupni členěn na pololetí. V každém pololetí probíhá výuka prostřednictvím modulů, volitelných průběžných projektů, projektových dnů nebo týdnů a výjezdů.

Školní prázdniny jsou ve stejných termínech jako na školách zřizovaných ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí. Volnými dny jsou státní svátky a dny ředitelského volna.

Škola vydává na konci každého pololetí vysvědčení formou slovního hodnocení.

Denní rozvrh na 1. stupni

Začátek vyučování: 9:00

Ukončení vyučování: 14:15

Vyučovací hodina trvá 45 minut. Harmonogram hodiny a uspořádání učebny určuje každý vyučující samostatně podle obecných pravidel.

Přestávky jsou zařazeny podle aktuální potřeby žáků, minimálně po 45 minutách vyučovací hodiny, a trvají minimálně 10 minut. Hlavní přestávka trvá 20 minut. Při práci řazené do jiných časových celků určuje přestávku vyučující.

Denní rozvrh na 2. stupni

Začátek vyučování: 9:00

Ukončení vyučování: 14:50, výjimečně v 16:40

Vyučovací hodina trvá 45 minut. Harmonogram hodiny a uspořádání učebny určuje každý vyučující samostatně podle obecných pravidel a s ohledem na specifiku předmětu, vyučující i studenti jsou se začátkem hodiny připraveni k výuce v kterékoli učebně, při zachování hygieny učení mohou být vytvářeny i dvouhodinové bloky, popřípadě dopolední a odpolední projektové bloky a časově různorodé dílny. Přestávky mohou být zařazeny po 45 minutách vyučovací hodiny, a trvají minimálně 10 minut. Hlavní přestávka trvá 20 minut. Při práci řazené do jiných časových celků určuje přestávku vyučující. Žáci mají o přestávkách možnost odcházet z budovy na sportovní hřiště či zahradu v areálu školy.

Projektová výuka

Vzdělávací projekty spoluvytvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou zejména trimestrální, meziročníkové a celoškolní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Projekty motivují žáky a podporují spolupráci žáků i pedagogů.

Na 2. stupni se projektová výuka odehrává především během projektových dnů (cca 20 dnů během školního roku), projektových týdnů (3 týdny) a závěrečné expedice (3 týdny). Výstupy

projektů jsou ve vhodných případech sdíleny se žáky Gymnázia da Vinci a žáky dalších škol.

Škola se účastní také některých projektů ve spolupráci s jinými organizacemi, např. sbírka pro Domovy Sue Ryder nebo projektu Ekoškola.

Žáci 1. stupně jezdí pravidelně na zimní lyžařský výcvik a školy v přírodě. Žáci 4. a 5. třídy navíc absolvují adaptační kurz.

Žáci 2. stupně pravidelně absolvují adaptační kurz, lyžařský výjezd a na závěr školního roku expediční výjezd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Skupinové učení

Žáci se učí v pracovních skupinách, a to i napříč ročníky. V jejich rámci si děti osvojují, vedle informací o učivu, také dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikační a sociální kompetence. Rozvíjí tak schopnost pracovat v týmu, přijímat a respektovat různé týmové role.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládají učitelé žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Vrstevnické učení

Žáci jsou vedeni ke spolupráci a vzájemnému učení nejen v rámci vrstevnických skupin, ale i napříč všemi věkovými skupinami. Žáci mají také možnost podílet se na výuce vybraných témat.

Práce s textem

Škola rozvíjí dovednost orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje, chápat smysl textu a schopnost vyjádřit jej vlastními slovy.

Komunitní kruhy a třídnické hodiny

Komunitní kruhy jsou setkáními žáků, kteří sedí často skutečně v kruhu a společně řeší problémy třídy, hledají odpovědi na otázky spojené s výchovou nebo vzděláváním. Zde je vytvářen bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů žáků k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence komunikační, občanské, sociální a kompetence k řešení problémů. Třídnické hodiny probíhají v každé třídě 2. stupně pravidelně jednou týdně, případně spolu s hodinami osobnostní a sociální výchovy.

Školní samospráva

Školní sněm funguje odděleně na 1. a 2. stupni. V případě potřeby se schází společně sněm celé školy, případně i společně se sněmem gymnázia a s učiteli. Školní sněm rozvíjí občanské a sociální kompetence žáků, učí je odpovědnosti za sebe, svoje okolí i komunitu, ve které žijí.

Vzdělávání v souvislostech

Informace nejsou žákům předkládány jako hotové a neměnné, ale žáci je objevují aktivně

vlastní činností a jsou vedeni k hledání souvislostí mezi obory a k vytváření návazností na dříve získané znalosti.

Projektové vyučování, výjezdy a expedice

V rámci projektového vyučování jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. Ve škole realizujeme různé druhy projektů – od třídních až po celoškolské s různou délkou trvání. Projektové vyučování napomáhá rozvíjení kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních, a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikační. Výjezdy umožňují propojovat žáky různých ročníků při projektové výuce přesahující běžný prostor školy a pomáhá žákům zajímat se o svět mimo známé prostředí školy. Expedice probíhá mimo školu, umožňuje žákům zvolit si téma výzkumu napříč předměty a obory. Výsledky jejich práce jsou prezentovány veřejnosti i dalším školám. Žáci jsou směřováni k takovému cíli, který je smysluplný a má i praktický přesah do zkoumaného regionu.

Systém hodnocení (2. stupeň)

Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu k získávání zpětné vazby na svoji práci tím, že se společně s učiteli domlouvají na formách a podmínkách splnění očekávaných výstupů.

Osobnostní a sociální výchova (2. stupeň)

Na druhém stupni je průřezové téma osobnostní a sociální výchova zařazeno jako samostatný modul, který je průběžně doplňován dalšími aktivitami během výjezdů školy. Žákům je tak v rámci bezpečné komunity umožněno rozvíjet osobnostní a sociální kompetence do větší hloubky.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s priznanými podpůrnými opatřeními

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák (dále jen žák s SVP), který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření v souladu s § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje bezplatně škola ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Důraz klademe na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu - tedy žáka, zákonných zástupců a pedagogů, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se SVP.

Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se podílí učitel daného předmětu, případně asistent pedagoga a pracovníci školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP): školní speciální pedagog, školní psycholog, metodik prevence a výchovný poradce.

a/ pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení „individuálního zohlednění“ žáka

Škola uplatňuje podpůrná opatření prvního stupně na základě „individuálního zohlednění“ žáka (dále IZ) bez doporučení školského poradenského zařízení a to na základě pedagogické diagnostiky. Pedagog tomu přizpůsobuje vzdělávací strategie a metody.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny např. specifickou poruchou učení nebo jiným vlivem, který narušuje proces edukace, navrhne individuální zohlednění žáka ve spolupráci s pracovníky ŠPP. Individuální zohlednění zahrnuje zejména popis obtíží a pozorovatelných potřeb žáka, vybraná podpůrná opatření prvního stupně,

stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitel průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud v rámci IZ dochází k naplnění požadovaných cílů, lze jej prodloužit. V případě, že došlo ke kompenzaci obtíží, může být na základě vyhodnocení podpora v rámci IZ ukončena. Není-li tomu tak, doporučí učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem nebo se školním psychologem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě IZ, které je v případě potřeby aktualizováno. S IZ seznámí třídní učitel ve spolupráci s pracovníkem ŠPP žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Výše uvedená pravidla platí i pro oblast zájmového vzdělávání a součástí vytvořeného IZ je i kapitola týkající se zájmového vzdělávání.

Jestliže ŠPZ doporučí pokračování v realizaci podpůrných opatření prvního stupně, škola IZ aktualizuje.

V případě, že je na základě vyhodnocení IZ doporučeno využití poradenské pomoci ŠPZ, je osobou odpovídající za spolupráci s tímto zařízením pracovník ŠPP, který se danému ročníku v rámci svého úvazku věnuje.

Poradenskou pomoc ŠPZ může využít žák nebo jeho zákonný zástupce také na základě vlastního uvážení.

b/ pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Pokud je součástí navrhované podpory ŠPZ individuální vzdělávací plán (dále jen IVP), škola jej vytváří bezodkladně, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka o IVP.

V rámci IVP jsou závěry a doporučení odborného pracoviště rozpracovány do podoby očekávaných výstupů, týkajících se obsahu učiva v jednotlivých předmětech, do kterých se speciální potřeby žáka promítají, včetně volby vzdělávacích strategií pro období daného školního roku, případně jeho zbývající části. Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Zpracování a realizaci IVP zajišťuje ředitel školy prostřednictvím školního poradenského pracoviště. Vzdělávání žáka podle IVP je pravidelně vyhodnocováno vyučujícími a pracovníkem ŠPP, zejména v obdobích průběžného hodnocení žáků. Jedenkrát ročně je IVP také vyhodnocen ve spolupráci s pracovníky ŠPZ, které zpracovalo doporučení pro tvorbu IVP.

Vzdělávání dětí se SVP probíhá běžným způsobem na podkladě podpůrných opatření s tím, že učitelé se ve vztahu k žákům se SVP zaměřují na přiměřené zpracování obsahu a formy učiva při naplňování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech (úprava metod, popřípadě obsahu a rozsahu výuky, individualizace hodnocení atd.).

V případě podpůrného opatření, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

c/ předměty speciálně pedagogické péče a pedagogická intervence

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole zařazeny podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče.

Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka v oblastech, kde je třeba vzhledem k jeho specifickým posílit určitou část osvojovaného učiva větší časovou dotací a individuální péčí, případně ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku.

d/ asistent pedagoga

V případě potřeby podpory zvláště závažného charakteru se na edukačním procesu podílí rovněž asistent pedagoga, jehož úkolem je poskytovat žákovi potřebnou podporu při účasti na běžné výuce. Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků žáka nese pedagog, který ve všech fázích edukace spolupracuje s asistentem a školním speciálním pedagogem.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy nadání, informuje o svém zjištění pracovníky školního poradenského pracoviště a zákonné zástupce žáka. Pro nadaného žáka je možné zpracování individuálního zohlednění a individuálního vzdělávacího plánu dle zásad popsaných v předchozí kapitole, jehož obsahem může být rozšíření obsahu vzdělávání.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní se v naší škole vzdělávají v běžných třídách na základě doporučení školského poradenského zařízení, které provádí zjišťování mimořádného nadání, případně ve spolupráci s příslušnými odborníky na oblast či okruh oblastí, ve kterých žák projevuje nadání. Součástí individuálního zohlednění a individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje. Výuka žáků mimořádně nadaných se zaměřuje na jejich individuální rozvoj s rozšířením obsahu vzdělávání.

Speciální pedagog školy či psycholog sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje.

Začlenění průřezových témat

Vybrané tematické okruhy většiny průřezových témat jsou integrovány do učebních osnov některého vyučovacích předmětu, na 2. stupni jsou také vyučovány formou modulu *Osobnostní a sociální výchova*, případně projektových dnů (*Mediální výchova*). V případě integrace jsou realizovány vzdělávacími strategiemi, které jsou použity pro naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů, ke kterým jsou přiřazeny. Tematické okruhy jednotlivých průřezových témat s ročníky a vyučovacích předměty, ve kterých jsou zpravidla realizovány, jsou uvedeny v příloze č. 3 školního vzdělávacího programu. Kromě toho využívají pedagogové k jejich realizaci přirozeného zájmu žáků a pedagogických situací, které nelze dlouhodobě plánovat.

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma *Osobnostní a sociální výchova* je zařazováno průběžně během školní docházky. Pro naši školu se jedná o základní pilíř fungování, proto je většina tematických okruhů

realizována na téměř každodenní bázi. Jedná se zejména o tématické okruhy Mezilidské vztahy, Komunikace, Poznávání lidí, Hodnoty, postoje a praktická etika, Sebepoznání a sebepojetí. Na 2. stupni jsou všechny uvedené tématické okruhy realizovány v modulu *Osobnostní a sociální výchova* v rámci předmětu *Svět v souvislostech* a během adaptačních výjezdů školy. Jejich konkrétní realizace vychází z potřeb skupiny a reaguje na aktuální situace v třídním kolektivu.

Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana provází žáky během celé školní docházky, jelikož demokratické fungování tvoří jeden z pilířů školy. Žáci jsou vedeni k uplatňování svých názorů v diskusích, mají možnosti se podílet na rozhodnutích komunity, vytvářet pravidla. Jsou také vedeni k demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů a ke kritickému myšlení. Celá komunita školy i třídní skupiny fungují na demokratických principech, žáci se průběžně učí fungovat jako členové demokratické komunity v rámci jednotlivých tříd a sněmů jednotlivých stupňů. Tematické okruhy Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě a Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování jsou také integrovány v rámci předmětu *Já a svět* na 1. stupni a *Svět v souvislostech* na 2. stupni, zejména v modulu *Výchova k občanství* v 9. ročníku a v modulu *Osobnostní a sociální výchova* napříč všemi ročníky.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Pro naši školu je důležité rozvíjení evropské identity a tradičních evropských hodnot, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Průřezové téma je začleněno zejména do předmětů *Já a svět*, *Svět v souvislostech*, *Cizí jazyky* a *Volitelné předměty*.

Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Průřezové téma je zařazeno zejména do předmětu *Cizí jazyky*, *Já a svět*, *Svět v souvislostech* a *Tělesná výchova*.

Environmentální výchova

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Průřezové téma je zařazeno zejména do předmětů *Já a svět* a *Svět v souvislostech*. Škola je také dlouhodobě součástí projektu Ekoškola, její zahrada je certifikovanou přírodní zahradou.

Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Průřezové téma je začleněno zejména do předmětů *Já a svět*, *Český jazyk*, *Cizí jazyky*, na 2. stupni je také realizováno formou projektových dnů.

Školní učební plán

1. stupeň

Učební plán pro 1. stupeň je v Příloze č. 1.

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

- Vyučovací předmět *Já a svět* je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Skládá se z modulů *Český jazyk a literatura*, *Matematika a Svět v souvislostech*. Jeho hodinová dotace je čerpána ze vzdělávacích oblastí *Jazyk a jazyková komunikace*, *Matematika a její aplikace*, *Informatika*, *Člověk a jeho svět*, *Umění a kultura* a *Člověk a svět práce*. Vzdělávací obsah těchto oblastí tvoří také obsah předmětu *Já a svět*. Celková hodinová dotace je 87 hodin, z toho 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je vyučován od 1. ročníku a je na něj využito celkem 10 disponibilních hodin v průběhu všech pěti ročníků. Celková hodinová dotace je 19 hodin.
- Vyučovací předmět *Tělesná výchova* je vyučován průměrně 2 hodiny týdně v každém ročníku s celkovou dotací 10 hodin.
- Součástí každého školního roku jsou 2 projektové týdny, škola v přírodě a kurz zimních sportů.

2. stupeň

Učební plán pro 2. stupeň je v Příloze č. 2.

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

- Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně a jeho vzdělávací obsah je tvořen obsahem vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*. Celková hodinová dotace je 15 hodin.
- Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Celková hodinová dotace je 12 hodin. Obsah předmětu odpovídá vzdělávacímu oboru *Cizí jazyk*.
- Vyučovací předmět *Další cizí jazyk* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Žáci si volí v šestém ročníku mezi německým, španělským a francouzským jazykem. Obsah předmětu odpovídá vzdělávacímu oboru *Druhý cizí jazyk*. Celková hodinová dotace je 6 hodin.
- Vyučovací předmět *Matematika* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Časová dotace 15 hodin i obsah předmětu jsou čerpány ze vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace*.
- Vyučovací předmět *Svět v souvislostech* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Celková hodinová dotace je 46 hodin, které předmět čerpá ze vzdělávacích oblastí *Informatika*, *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda*, *Umění a kultura*, *Člověk a zdraví* a *Člověk a svět práce*. Obsahově předmět plně odpovídá těmto vzdělávacím oblastem.
- Vyučovací předmět *Tělesná výchova* je na 2. stupni vyučován v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 10 hodin, která je čerpána ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Vzdělávací obsah odpovídá obsahu vzdělávacího oboru *Tělesná výchova*.
- Volitelné předměty jsou vyučovány ve všech ročnících 2. stupně s časovou dotací 18 hodin, která je čerpána z disponibilní časové dotace. Vzdělávací obsah odpovídá u některých předmětů vybraným tématům z vzdělávacího obsahu ostatních vzdělávacích

oblastí, u některých předmětů se může jednat i o nadstavbový obsah mimo témata RVP.

- Průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova* jsou integrována do všech vyučovacích předmětů.
- Větší část hodinové dotace jednotlivých předmětů je vyučována formou pravidelných povinných hodin v rámci modulů. Menší část pak formou jednodenních projektů, vícedenních projektů ve škole i na výjezdech a během přípravy, zpracování a obhajoby projektu expedice.
- Součástí každého školního roku jsou adaptační kurz (1 týden), kurz zimních sportů (1 týden), 3 projektové týdny a expediční projekt (3 týdny) a cca 20 projektových dnů.

Učební osnovy

Já a svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Já a svět (JaS) je integrovaný předmět, jehož cílem je jednak vyučovat vzdělávací obory ve vzájemných vztazích a souvislostech, jednak možnost přizpůsobit organizaci, formy a metody práce dané situaci a potřebám žáků. V rámci tohoto předmětu jsou integrovány:

Český jazyk a literatura: Český jazyk zaujímá zásadní postavení mezi vyučovacími předměty. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák kompetenci ke komunikaci s ostatními, ale také kompetenci k samostatnému funkčnímu vyjádření svých postojů a názorů, jakož při kritické recepci postoje, názory a hodnoty kriticky posuzovat. Prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní – a dále je rozvíjet s důrazem na čtení s porozuměním, aktivní používání bohaté slovní zásoby a rozvoj komunikačních dovedností. Výuku gramatiky je chápána nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak porozumět struktuře jazyka. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Matematika: Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Informatika: Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají prostředky a metody k řešení problémů a ke zpracování dat a jejich interpretaci s využitím digitálních technologií. Žáci se učí porozumění zákonitostem digitálního světa a efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání digitálních technologií. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich.

Člověk a jeho svět: Hlavním cílem je komplexní rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Žáci si postupně uvědomují osobní odpovědnost každého člověka za své zdraví a bezpečnost. Učí se využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Důraz je kladen na osobní prožitek dětí a co nejvíce názornosti ve vyučování.

Výtvarná výchova: Těžiště práce je v osvojení základních výtvarných technik prostřednictvím aktivní činnosti žáků. Formou bezprostředního prožitku nacházejí žáci cestu k vlastnímu pohledu na svět i způsob vlastního aktivního uchopení skutečnosti. Různé způsoby výtvarného vyjadřování jsou především prostředkem tohoto aktivního vnímání světa.

Hudební výchova: Při výuce je kladen důraz na aktivity plné uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění,

ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Hudba a zpěv by měly kladně motivovat žáky, navozovat dobrou náladu, zbavovat žáky bariér, snižovat jejich agresivitu a rozvíjet tak zdravý životní styl.

Člověk a svět práce: Žák by měl získat základní přehled o materiálech a jejich vlastnostech, vyrobit jednoduché výrobky a získat pracovní návyky potřebné k běžnému životu. Důležitým úkolem je rozvíjet jemnou motoriku a kreativitu dítěte a vzbuzovat zájem o pracovní činnost či činnost zájmovou.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Předmět *Já a svět* je na prvním stupni vyučován od 1. do 5. ročníku, s celkovou časovou dotací 87 hodin. Z toho 18 hodin v prvním ročníku, 18 hodin ve druhém ročníku, 18 hodin ve třetím ročníku 17 hodin ve čtvrtém ročníku a 16 hodin v pátém ročníku.

Obsahové vymezení předmětu *Já a svět* odpovídá vzdělávacímu obsahu integrovaných vzdělávacích oborů *Český jazyk, Matematika, Informatika, Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova a Člověk a svět práce* tak, jak byl stanoven v RVP ZV.

Větší část hodinové dotace je vyučována formou pravidelných povinných hodin v rámci modulů. Menší část pak formou jednodenních projektů, vícedenních projektů ve škole a v rámci projektových týdnů. Některé oblasti jsou realizovány i během každodenního života v prostředí školy. Část výuky probíhá formou exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu *Svět v souvislostech* rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi

Kompetence k učení

- pozorování, experiment, diskuse, práce se symboly

Učitel:

- představuje žákům možné způsoby a metody učení.
- podporuje kladný vztah k učení.
- nabízí žákům metody, které jim přiblíží a vysvětlí podstatné zákonitosti v živé a neživé přírodě a vztahy mezi nimi
- směřuje žáka k vlastnímu posouzení vhodných způsobů učení, kritického zhodnocení vlastního pokroku a plánování dalšího zdokonalování se
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a propojování informací, nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- umožňuje žákovi propojení dalších vyučovaných předmětů a na základě toho komplexnější pohled
- podporuje systematickou práci žáků, vedení zápisů učiva a příkladů, tvorbu portfolií.
- vede žáky k tomu, aby byli schopni zhodnotit své znalosti a dovednosti a dokázali rozpoznat překážky při svém učení.
- vede žáky k učení v souvislostech a k uchopování celků
- vede žáky k vytváření myšlenkových map

Kompetence k řešení problémů

- vytváření myšlenkových schémat, kritické myšlení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- volí takovou úroveň studijních materiálů, která žákům umožní domyslet si to, čemu nerozumí, dle širšího kontextu
- podporuje žáky v hledání širších souvislostí, porovnávání různých variant řešení problémů
- umožňuje žákům řešit komplexnější problémy, vypracovávat složitější práce a projekt
- vede žáky k odpovědím na otevřené otázky
- podporuje rozvoj kritického myšlení a umožňuje projevit vlastní logické uvažování
- do výuky zařazuje komplexnější badatelské úlohy, kdy žáci sami promýšlí jakou zvolí strategii pro vyřešení zadaného úkolu
- podporuje a umožňuje žákům přijímat intelektuální výzvy
- rozvíjí schopnost objevovat, formulovat problém a hledat varianty řešení
- vede žáky k práci s chybou

Kompetence komunikativní

- přesné pojmenování, používání odborných termínů v praxi, využívání informačních a komunikačních prostředků, strukturovaný zápis

Učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a vzájemnému respektování názorů
- vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s poznáváním přírody a vztahy v přírodě
- podporuje rozvoj prezentačních dovedností žáka, schopnost logické stavby prezentace v projektech
- podporuje žáky k vyjádření vlastního názoru před ostatními

Kompetence sociální a personální

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- realizace projektů
- sebepoznávání
- učitel vede žáky k respektování názorů ostatních, ale také k obhájení si vlastního postupu

Učitel

- vede žáky k práci ve skupině či týmu a to i při různorodém složení
- směřuje žáky k utváření příjemné atmosféry v rámci pracovní skupiny
- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k ochotě pomoci a naopak možnosti si o pomoc požádat
- vede žáky k ochotě naslouchat ostatním a možnosti se poučit ze zkušenosti jiných
- vede žáky k hledání efektivních způsobů komunikace a respektování různých úhlů

- pohledu na daný problém
- umožňuje žákům vytvářet vzájemné vazby a nacházet své místo v kolektivu
 - umožňuje žákům při řešení úloh přijímat různé role, které odpovídají reálným rolím ve společnosti

Kompetence občanská

- učitel využívá při výuce témata, která žákům umožňují uvědomit si své názory a občanské postoje
- vyjádření environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, promýšlení možností jejich řešení
- poznávání kulturních tradic a dědictví
- realizace zdravého životního stylu

Učitel:

- vede žáky k dodržování společenských norem i zákonů
- vede k zodpovědnosti za zachování životního prostředí
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- prostřednictvím témat představuje žákům mezinárodní multikulturní prostředí

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, přizpůsobování se změnám parametrů zadání, využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu i v laboratorních podmínkách
- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- vede žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- podporuje vznik pracovních návyků zařazováním vhodných úkolů
- pomáhá žákům s plánováním a dokončováním dlouhodobých projektů

Kompetence digitální

- efektivní a bezpečné užívání digitálních technologií, řešení problémů pomocí digitálních technologií

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání běžně používaných digitálních zařízení a technologií a znalosti jejich přínosů a rizik
- vede žáky k efektivnímu a etickému využívání digitálních prostředků

Očekávané výstupy dle RVP

1. období (1. - 3. ročník)

Český jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma, poznámky
zvládá techniku čtení	písmena abecedy (rozpoznávání velkých a malých tiskacích písmen); technika čtení jednoslabičných a víceslabičných slov, praktické čtení jednoduchých vět a textů, znalost orientačních prvků v textu	OSV - rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení; plynulé čtení s porozuměním jednoduchých naučných textů (dětské encyklopedie)	OSV - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování
porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	čtení s porozuměním	
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání (záznam slyšeného, reakce otázkami)	OSV - komunikace - cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zdvořilé naslouchání (vyjádření kontaktu s partnerem); oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	OSV - mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, respektování, empatie
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	základy techniky mluveného projevu - správná výslovnost hlásek a slov; tvoření hlasu, rozvoj znělého hlasu	OSV - seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	dýchání při hovoru, přiměřené tempo řeči	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	vyjadřování závislé na komunikační situaci - hlasitost projevu, změna tempa řeči; mimojazykové prostředky - mimika, gesta	OSV - komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
na základě vlastních zážitků a potřeb tvoří krátký mluvený projev	mluvený projev - souvislý jazykový projev; jednoduchá osnova vyprávění; komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, automatizace psacího pohybu	
kontroluje vlastní písemný projev	návyky spojené s kontrolou a opravou vlastní práce	OSV - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti řešení problémů
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	souvislé a srozumitelné písemné sdělení, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, formální úprava textu	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vytvoří podle	dialog na základě obrazového materiálu; vypravování podle	

nich jednoduchý příběh	obrázků, jednoduchá osnova příběhu spojování obsahu textu s ilustrací	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	vztah hlásky a písmena; sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sluchové rozlišení hlásek (analýza a syntéza); souhlásky a samohlásky, dvojhlásky	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	slovní zásoba, slova a pojmy, význam slov	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací; intonace, přízvuk	
odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých domácích slovech	tvrdé a měkké souhlásky	
odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev	pravidla pro správné psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	obojetné souhlásky, vyjmenovaná slova	
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	velká písmena na počátku věty, základní pravidla pro psaní velkých písmen uvnitř věty	
odůvodňuje a píše správně slova s ú/ů	pravidla pro správné psaní ú/ů v českých domácích slovech	
čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	poslech literárních textů; technika čtení, rozpočítadlo, hádanka,	
přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	recitace; přednes vhodných literárních textů	OSV - rozvoj schopností poznávání - cvičení schopností zapamatování
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení a naslouchání, volné vyjádření, vlastní výtvarný doprovod, čtenář	OSV - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň	
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	typické znaky pohádky	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; dokončování a přetváření textu; divadelní představení, režisér, herec	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

vyhledává v textu slova příbuzná	zásady příbuznosti slov; vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	třídění slov podle významu	
rolišuje slovní druhy v základním tvaru	základní seznámení se slovními druhy	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	tvarosloví – tvary slov, ohebné slovní druhy	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	

Matematika		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma, poznámky
používá přirozená čísla k modelování reálných situací	vyjadřování počtu a pořadí číslem	
počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítání předmětů vytváření skupin předmětů o daném počtu, číselné a obrázkové řady	OSV - rozvoj schopností poznávání - rozvoj pozornosti a soustředění
čte a zapisuje přirozená čísla do 1000	čtení a zápis čísel do 1000	
porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0 - 1000 značky <, >, =, zápis výsledku porovnání	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa; zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0 - 1000; číselná řada; pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru 0 - 1000 s přechodem přes desítku i bez, násobení a dělení v oboru malé násobilky	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení a tvorba slovních úloh o běžných situacích, které děti znají	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci	čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník, obdélník, poloměr, průměr, kružnice, dělení geometrického útvaru na části přímka, polopřímka, nácvik kreslení a rýsování úseček dané délky, lomená čára, křivá čára	OSV - rozvoj schopností poznávání - pozornosti a soustředění
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše	základní útvary v prostoru - koule, krychle, válec, kvádr, jehlan, kužel,	

jednoduchá tělesa a nachází je ve svém okolí	vrchol, stěna, hrana - počty na tělese; třídění předmětů podle tvaru	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovnávání velikosti útvarů odhadování délky a měření úseček jednotky délky a jejich převody	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	poznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	určování času základní jednotky času a jejich převody	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	závislosti a jejich vlastnosti	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	práce s údaji; tabulky; diagramy; grafy	OSV - rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium
pozná české mince a bankovky, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	odhad výsledku	

Člověk a jeho svět, tematický celek Prvouka		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rodina, rodinné vztahy, role členů rodiny	OSV - mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	soužití lidí, mezilidské vztahy, odlišnosti mezi lidmi, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, zvládnutí vlastní emocionality, předcházení konfliktů	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	fyzická a duševní práce, zaměstnání	
odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	vlastnictví; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; způsoby placení; úspory, půjčky	
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase; běžně používané časové jednotky; časový řád	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické	rodný kraj, vlast, kultura a historie Prahy, pražské pověsti a báje; státní	EV - Lidské aktivity a problémy životního

památky, významné události regionu	svátky a významné dny; péče o památky	prostředí - ochrana přírody a kulturních památek
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	způsoby využití poznatků o sobě a společnosti v životě, základní lidská práva a povinnosti dítěte	OSV - poznávání lidí- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.
na příkladech porovnává minulost a současnost	současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života	EV - ochrana přírody a kulturních památek
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	základní změny v přírodě v průběhu roku - roční období	EV - ochrana přírody
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	třídění přírodnin podle společných znaků; látky a jejich vlastnosti, třídění, porovnávání látek a skupenství	
uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	výčet organismů v dané lokalitě; znaky života, životní potřeby a projevy	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti	založení jednoduchého pokusu, látky a jejich vlastnosti - sledování zadaných vlastností a jevů	
změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	základní veličiny, jejich jednotky a měřidla	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce; průběh lidského života;	
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	zásady zdravého životního stylu, zdravý životní styl, denní režim; prevence	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	nebezpečná místa, nebezpečné, rizikové situace, rizikové chování, osobní bezpečí (intimita); drobné úrazy a poranění, jejich ošetření	OSV - Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	pravidla silničního provozu pro chodce, základní dopravní značky; bezpečná cesta do školy; první pomoc	
jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	práva a povinnosti žáků školy, pravidla bezpečnosti; osobní hygiena	VDO - občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc	zásady bezpečné komunikace; závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií důležitá tel. čísla	OSV - Komunikace - komunikace v různých situacích (řešení konfliktů, vyjednávání, žádost apod.)

pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, postup v případě ohrožení	OSV - Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, podřízení se.)
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov, plán okolí bydliště, orientace v místě bydliště; škola, činnosti ve škole, riziková místa a situace	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR	části obce, poloha v krajině, význačné budovy; Praha a její členění	EV - vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana
pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	pozorování změn v obci a jejich zaznamenávání; ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV - ekosystémy - les, louka, rybník, park

Výtvarná výchova		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě vjemů, zážitků a představ	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, malba a prostorová tvorba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		OSV - osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření
vnímá a vyjadřuje událostí různými smysly		OSV - osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	vnímání, pozorování poznávání a pojmenování vlastností a cílů výtvarných projevů	MuV - multikulturalita - vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah výtvarných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných	OSV - sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí - poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama

Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
zpívá v jednohlase	pěvecký a mluvní projev rozvoj hlavového tónu správné dýchání; zpěv jednoduchých písní; hlasová hygiena	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	hudební rytmus; hudební hry hra na tělo, vokální improvizace	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj rytmického cítění
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje, hudební improvizace	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taktování, pohybový doprovod znějící hudby, jednoduché lidové tance, pantomima a pohybová improvizace	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopnosti pohybového vyjádření
rozlišuje jednotlivé kvality tónů	základní vlastnosti tónů (výška, síla, délka, barva)	
rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	nejznámější hudební nástroje	
odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	hudba vokální a instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	

Člověk a svět práce		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálů a jejich využití	OSV - kreativita, sebepoznání
pracuje podle slovního návodu a předlohy	výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu a podle předlohy	

zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	jednoduchá montáž a demontáž, stavebnice	OSV - osobnostní rozvoj
provádí pozorování přírody	pozorování	Environmentální výchova
zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozorování jako plánovaná, cílená a výběrová činnost	
pečuje o nenáročnou rostlinu	zajištění základních životních podmínek rostlin	Environmentální výchova - základní podmínky života
připraví tabuli pro jednoduché stolování	pravidla prostírání, jednoduchá úprava stolu	Multikulturní výchova - zvyky a tradice jiných zemí
chová se vhodně při stolování	základní pravidla stolování	OSV - sociální rozvoj

2. období (4. - 5. ročník)

Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čtení s porozuměním	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	odborné texty	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	zpráva, oznámení	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	sdělení	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	vzkaz	OSV - komunikace
rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	reklama	OSV - sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná a nespisovná výslovnost	OSV - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	adresa, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník),	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
sestaví osnovu vyprávění	pravidla sestavování osnovy, členění příběhu	
na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	práce s osnovou, vypravování	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	

rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova - kořen, část předponová a příponová, koncovka, koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy a jejich třídění, tvary slov	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovné a nespisovné tvary slov	OSV - mezilidské vztahy
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice - podmět a přísudek	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	stavba věty; věta jednoduchá, souvětí; smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojovací výrazy	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zážitkové čtení, kniha, spisovatel, básník	OSV - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě
volně reprodukuje text podle svých schopností	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	druhy a žánry dětské literatury; literatura umělecká a věcná; literatura v proměnách času; lidová slovesnost	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literární pojmy, bajka, povídka, verš, rým, přirovnání	

Matematika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	vlastnosti početních operací s čísly - principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a odčítání	OSV - rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné algoritmy početních operací do milionu, násobíka, násobení čtyřciferným číslem, dělení dvojciferným dělitelem	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na tisíce, sta a desítky; zaokrouhlování pro odhady a výsledky	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy řešené jednou a dvěma početními operacemi	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	celek, část, zlomek	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) a tyto početní operace zapisuje	čitatel, jmenovatel, zlomková čára	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinné číslo, číselná osa (kladná a záporná část), porovnávání desetinných čísel	Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)
vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	
porozumí znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	
nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV - Vztah člověka k prostředí (globální oteplování)
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	závislosti a jejich vlastnosti, řešení nestandardních slovních úloh, číselné a obrázkové řady magické čtverce, prostorová představivost	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čtení a sestavování tabulek a diagramů	
vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledávání, sběr a třídění dat; grafy, jízdní řády	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníka, rýsování obdélníku a čtverce (čtyřúhelník), kruhu a kružnice, mnohoúhelník	

sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafické sčítání a odčítání délky úseček; sčítání částí lomené čáry; obvod mnohoúhelníku; jednotky délky a jejich převody	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha dvou přímk v rovině - rovnoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	obsahy a jednotky obsahu; jednotky obsahu	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	osová souměrnost osově souměrné útvary	

Informatika	
Očekávané výstupy Žák	Učivo
Data, informace a modelování	
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
vyčte informace z daného modelu	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
Algoritmizace a programování	
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
Informační systémy	

v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
Digitální technologie	
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Člověk a jeho svět, Vlastivěda		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	poloha místa, orientace v okolí	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určování světových stran, orientační body a linie; orientace na mapě, plánu obce	
rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map	náčrt, plán, mapy obecně zeměpisné a tematické	
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	mapové značky, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí regionální zvláštnosti Prahy	EV - Ekosystémy- kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	zážitky, zkušenosti, zajímavosti z cest; krajina; naše vlast; Evropa a svět	EGS - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	základy státního zřízení a pol. systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly ČR	VDO - formy participace občanů v politickém životě -základní kategorie fungování demokracie

vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi	soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí
vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	pravidla dobrého soužití, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality	MUV - Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	základní lidská práva, demokratické principy	VDO - Občanská společnost a škola - způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy
orientuje se v základních formách vlastnictví	vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek	
používá peníze v běžných situacích	hotovostní a bezhotovostní forma peněz	
odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	plánování, odhad a kontrola ceny nákupu	
na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje	rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti	
vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	banka jako správce peněz, úspory a půjčky	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet	
využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	návštěva a orientace v archivu, knihovně, muzeu, galerii, lidé a obory zkoumající minulost	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	proměny způsobu života a hmotná kultura v pravěku, středověku, novověku; minulost kraje a předků	EV - vztah člověka k prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Člověk a jeho svět, Přírodověda		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	voda a vzduch; nerosty a horniny, půda; rostliny, houby, živočichové	
objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody	rovnováha v přírodě; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi	
nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	podíl člověka na stavu přírody a krajiny	EV - Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana.

vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír, Země, sluneční soustava, střídání dne, noci, ročních období	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů	přírodní společenstva - les, louka, rybník	EV - ekosystémy - funkce ekosystémů.
zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	základní společenstva, jejich význam	EV - ekosystémy - funkce ekosystémů.
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	životní podmínky; třídění organismů do skupin	EV - základní podmínky života - ochrana biologických druhů.
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	jednoduchý pokus - založení, stanovení postupu práce, výstupy; měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim - plánování, uspořádání času	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia.
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj člověka; základy lidské reprodukce; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou; biologické a psychické změny v dospívání	
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	poskytnutí první pomoci, prevence úrazů, nemoc, drobné úrazy a poranění; přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání.
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	péče o zdraví, správná výživa; osobní bezpečí	
využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo - stavba, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, péče o zdraví, zdravý životní styl	OSV -Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika.
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích	situace ohrožující zdraví a chování směřující k jejich odvrácení, postup v případě	OSV - Komunikace - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci.

simulujících mimořádné události	ohrožení, požáry	
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	krizové situace; integrovaný záchranný systém	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky, závislosti a zdraví - odmítání návykových látek, drogy – prevence	

Výtvarná výchova		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality; textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.	OSV - osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj vlastního výtvarného projevu
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	uspořádání objektů do celků	MV - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	OSV - osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, fantazie, představ a osobních zkušeností; typy vizuálně obrazných vyjádření; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu	

Hudební výchova		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev, intonace, správné dýchání, hlasová hygiena, dvojhlas, vícehlas	OSV - sociální rozvoj
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	hudební hry hudební rytmus vokální improvizace záznam vokální hudby,	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj rytmického cítění
využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje, rytmizace, melodizace a stylizace, lidský hlas a hudební nástroj, záznam instrumentální melodie	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopnosti pohybového vyjádření
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudební formy, hudební styly a žánry	OSV - rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	hudební improvizace	OSV - rozvoj kreativity
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, interpretace hudby, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, záznam vokální hudby	OSV - rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru, taktování, pohybový doprovod znějící hudby	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita - rozvoj schopnosti pohybového vyjádření

Člověk a svět práce

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezové téma
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	jednoduché pracovní činnosti a postupy	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	postup podle stručného a srozumitelného slovního návodu, předlohy a náčrtu	
při tvořivých činnostech s různými materiály využívá prvky lidových tradic	lidové zvyky, tradice, řemesla	Multikulturní výchova, kulturní diference
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití	
udržuje pořádek na pracovním místě	příprava práce, organizace práce a pracovního místa	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech	
poskytne první pomoc při úrazu (i při úrazu v kuchyni)	první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činností	
při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž	používání jednoduchého nářadí a spojovacích prvků stavebnic, sestavování modelů	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti	půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	založení pěstitelského pokusu a záznamu o pozorování; rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí, životní prostředí
podle daných zásad ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny	pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě	
podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní	přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití	
orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	příprava jednoduchého pokrmu, výběr, nákup a skladování potravin	OSV - sociální rozvoj
dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	důvody a způsoby udržování čistoty pracovních ploch při přípravě pokrmů	OSV - kooperace a kompetice
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	základní pravidla stolování a společenského chování v praxi	Multikulturní výchova - zvyky a tradice jiných zemí

Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Český jazyk zaujímá zásadní postavení mezi vyučovacími předměty. Orientace v mluveném i psaném vyjádření je stěžejní pro další vzdělávání. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák kompetenci ke komunikaci s ostatními, ale také kompetenci k samostatnému funkčnímu vyjádření svých postojů a názorů, jakož při kritické recepci postoje, názory a hodnoty kriticky posuzovat.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura přímo rozvíjí způsobilosti, které jsou důležité pro vzdělávání ve všech dalších vzdělávacích oborech. Je syntézou složky stylistické (zaměřené komunikačně), gramatické (resp. jazykovědné) a literární (teoretické i historické). Uvedené složky jsou v jednotlivých ročnících zastoupeny rovnoměrně a žáci se s nimi seznamují ve vzájemných vazbách.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách nebo ve školní knihovně. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých i dlouhodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s mediálním materiálem, mimočítanková četba. Důraz je kladen na rozvoj funkční gramotnosti. Cílem je, aby žáci osvojené vědomosti, dovednosti a znalosti používali v praxi.

Na 2. stupni jsou rovnoměrně rozvíjeny všechny 3 složky - jazyková, komunikační a slohová a literární výchova. Žáci mohou své dovednosti rozvíjet i v rámci trimestrálních průběžných projektů zaměřených na upevňování znalostí a tvůrčí psaní, případně v rámci projektových týdnů a expedičních projektů (zejména složka prezentační a komunikační).

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Obsahové vymezení předmětu odpovídá vzdělávacímu obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura podle RVP ZV. Výuka probíhá prostřednictvím pravidelných povinných modulů, v projektových týdnech a během přípravy, realizace, zpracování a prezentace expedičních projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- vede žáky k tomu, aby byli schopni zhodnotit své znalosti a diagnostikovat překážky při učení
- podporuje systematickou práci žáků a vedení záznamů o práci (vedení portfolia, zápisky s obsahem učiva)

- podporuje rozpoznání jazykových struktur a uvědomění si souvislostí s cizími jazyky
- zadává žákům takové úkoly, které jim umožňují samostatnou práci s autentickými a funkčními texty

Kompetence k řešení problémů

- samostatné odvozování pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- hledání chyb v textu a odůvodňování správného řešení
- porovnávání slov a stavby věty v českém a anglickém jazyce
- volí takovou úroveň studijních materiálů, která žákům umožní domyslet si to, čemu nerozumí, dle širšího kontextu
- podporuje žáky v hledání širších souvislostí, porovnávání různých variant řešení problémů
- do výuky začleňuje modelové situace, které odpovídají reálnému životu
- umožňuje žákům řešit komplexnější problémy, vypracovávat složitější práce a projekty

Kompetence komunikativní

- správné formulování obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- vytváření příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- rozšiřování slovní zásoby žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- rozvoj a upevňování správné, srozumitelné stavby větných celků, k vyprávění
- seznamuje žáky s tím, jak úspěšně a vhodně komunikovat v mateřském jazyce a jak využívat celou škálu výrazových prostředků v kontextu konkrétní situace
- podporuje rozvoj prezentačních dovedností žáka a schopnost logické výstavby textu

Kompetence sociální a personální

- diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
- žádost o pomoc, nabídka pomoci
- podporuje žáky ve skupinové práci, umožňuje jim budovat vzájemné vztahy a nacházet své místo v kolektivu
- vede žáky k hledání efektivních způsobů komunikace a respektování různých úhlů pohledu na daný problém
- zařazuje do výuky témata, která umožňují žákům přemýšlet nad mezilidskými vztahy a rolami ve společnosti

Kompetence občanské

- seznamování se slovesným dědictvím a jeho významem
- podpora potřeby literárního projevu, recitace, četby
- seznamuje žáky s normami, tradicemi a reáliemi
- prostřednictvím témat představuje žákům mezinárodní multikulturní prostředí
- využívá při výuce témata, která žákům umožňují uvědomit si své názory a občanské postoje

Kompetence pracovní

- dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- aktivní příprava a udržování učebního prostoru
- předává žákům znalosti, které jim umožňují systematicky zvládnout předepsané učivo
- podporuje pravidelnou práci žáka
- zařazuje do výuky témata s ohledem na budoucí zaměření žáka

Očekávané výstupy dle RVP

6. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů poučení o zásadách dorozumívání seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů – poučení o zásadách dorozumívání
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	trénink vlastního tvořivého psaní (výpisek, subjektivně zabarvený text, úvaha, vypravování, osnova)
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce (jazykové příručky)
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví slovní druhy mluvnické významy a tvary

	slov
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce: jazyková norma a kodifikace obecné poučení o jazyce: spisovné a nespisovné útvary a prostředky
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba – stavba věty, souvětí, podmět, přísudek
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, význam slova
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	práce s knihou, čtenářské dílny, zápis ze čtení (obsahuje učivo: tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům)
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	práce s knihou, čtenářské dílny, zápis ze čtení (obsahuje učivo: tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům)
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární teorie a historie
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	literární teorie: adaptace
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	školní knihovna, katalog

7. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo
KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakt pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách trénink praktického naslouchání, věcného, kritického a zážitkového – poslechy a rozbory
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady dorozumívání, praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů, diskuzí a debat seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	komunikační záměr mluvčího
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky, vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	obecné poučení o jazyce: jazyková norma a kodifikace
v mluveném projevu připraveném v improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zásady dorozumívání praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů, debat seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	trénink vlastního tvořivého psaní
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický trénink vlastního tvořivého psaní (výpisek, subjektivně zabarvený popis, úvaha, výklad)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	obecné poučení o jazyce
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	jazykové příručky
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné	tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba – rozvíjející větné členy, souvětí
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	literární teorie - struktura a jazyk literárního díla (obsahuje učivo: tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, způsoby interpretace literárních a jiných děl)
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	literární teorie - struktura a jazyk literárního díla (obsahuje učivo: tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, způsoby interpretace literárních a jiných děl)
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické – práce s texty
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické – práce s texty
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	literární teorie: adaptace

8. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo
KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	záměr mluvčího v komunikaci
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zásady dorozumívání praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	trénink vlastního tvořivého psaní (výpisek, subjektivně zabarvený text, úvaha, výklad)
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	trénink vlastního tvořivého psaní (výpisek, subjektivně zabarvený text, úvaha, výklad)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	slovní zásoba a tvoření slov – slohové rozvrstvení slovní zásoby obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), kultura jazyka a řeči
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce: jazykové příručky
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce: jazyková norma a kodifikace
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce: rozvrstvení jazyka, dialekty
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba – výpověď a věta, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá

	řeč, stavba textu
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	literární teorie a historie – struktura literárního díla (kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	literární teorie a historie – struktura literárního díla (kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš, tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, způsoby interpretace literárních a jiných děl
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	literární druhy a žánry v proměnách času
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární druhy a žánry v proměnách času
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární druhy a žánry v proměnách času
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	literární teorie: adaptace
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	školní knihovna, knihovny, katalog

9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo
KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakt pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady dorozumívání praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace sady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	komunikační záměr mluvčího
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	zásady dorozumívání, praktický nácvik v rámci prezentací, mluvních cvičení a referátů - seznámení s komunikační normou a základními mluvenými žánry podle komunikační situace
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	trénink čtení praktického, věcného, kritického a prožitkového napříč dalším učivem a ve čtenářských dílnách
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	trénink vlastního tvořivého psaní (výpisek, subjektivně zabarvený popis, úvaha, výklad)
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	trénink vlastního tvořivého psaní (výpisek, subjektivně zabarvený popis, úvaha, výklad)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	slovní zásoba, tvarosloví, obecné poučení o jazyce
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce: jazykové příručky
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba – výpověď a věta, pořádek slov ve větě, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	

uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	práce s knihou, čtenářské dílny, zápis ze čtení (obsahuje učivo: tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, způsoby interpretace literárních a jiných děl)
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	práce s knihou, čtenářské dílny, zápis ze čtení (obsahuje učivo: tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, způsoby interpretace literárních a jiných děl)
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvořivé činnosti s literárním textem
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	literární druhy a žánry v proměnách času
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární druhy a žánry v proměnách času struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární druhy a žánry v proměnách času struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	literární teorie: adaptace

Anglický jazyk – první cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávacím obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, která odpovídá vzdělávacímu oboru *Cizí jazyk* a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Výuka je zaměřena na rozvoj všech řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, ústního a písemného projevu na základě osvojených jazykových prostředků - mluvnice, slovní zásoby, výslovnosti a pravopisu. Důraz je kladen na ústní komunikaci. Postupně se prohlubuje obsahová, stylistická i gramatická stránka mluveného i psaného projevu. Cílem výuky je, aby se žáci byli schopni porozumět v cizojazyčném prostředí v běžných situacích. Znalost cizího jazyka by žákům měla umožnit seznámení se s odlišnou kulturou a získání přístupu k cizojazyčným zdrojům informací. Popis jazykových úrovní vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR). V 9. ročníku žáci dosáhnou minimálně úrovně A2 dle SERR.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

1. stupeň

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. stupně s celkovou časovou dotací 19 hodin. V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání směřuje výuka anglického jazyka na 1. stupni k dosažení minimální úrovně A1 podle SERR.

Výuka v každém ročníku probíhá vždy se dvěma vyučujícími. Přítomnost dvou vyučujících umožňuje jak pracovat s celou třídou na společných projektech a využít různých jazykových úrovní žáků k vzájemnému učení, tak i rozdělit třídu do dvou skupin dle pokročilosti a adekvátně rozvíjet jazykové dovednosti dle skutečné úrovně žáků. Důraz se klade také na to, aby se žáci setkávali jak s českými učiteli, tak i rodilými mluvčími.

Jako pomůcky používané při výuce anglického jazyka slouží pracovní učebnice, kopírovatelné materiály, pracovní listy tvořené vyučujícími, flashcards, výukové programy pro interaktivní tabuli a další. Žáci si vedou svůj sešit a portfolio s materiály, mohou používat vybrané učebnice a anglické materiály ze školní knihovny.

Ve výuce jsou využívány prvky metody CLIL (Content and Language Integrated Learning, integrovaná výuka předmětu a cizího jazyka), která podporuje mezipředmětové vztahy. Žáci se zapojují do mezinárodních projektů, které jim umožňuje komunikovat s vrstevníky z jiných evropských i mimoevropských zemí prostřednictvím internetu a sdílet výsledky své práce.

2. stupeň

Výuka anglického jazyka probíhá na 2. stupni v každém ročníku a je realizována modulově a projektově. Modulová výuka probíhá v 6. a 7. ročníku v rozsahu 4 vyučovací hodiny, v 8. a 9. ročníku 3 vyučovací hodiny. Důraz se klade také na to, aby se žáci setkávali jak s českými učiteli, tak i s rodilými mluvčími.

Žáci jsou dle pokročilosti zařazeni do věkově smíšených jazykových skupin. Vždy ze dvou po sobě jdoucích ročníků (tj. 6. a 7. třída a 8. a 9. třída) se vytvoří jazykové skupiny různé úrovně, které jsou vyučovány ve stejném čase, mohou se spojit a v případě potřeby spolupracovat.

Žáci si tvoří portfolio obsahující kopírovatelné materiály a pracovní listy, které připravují učitelé. Doplnkově mohou žáci používat vybrané učebnice či souborné gramatické příručky. Ve výuce jsou využívány i jazykové aplikace a autentické zdroje v závislosti na pokročilosti skupiny. Ve výuce jsou využívány prvky metody CLIL, která podporuje mezipředmětové vztahy. Modulová výuka je doplněna projektovou výukou, např. v rámci průběžných projektů,

projektových dnů a týdnů. Projekty vychází z potřeb přihlášených žáků, dále prohlubují jejich jazykovou úroveň, umožňují jim aplikovat dosažené znalosti v situacích co nejpodobnějších praktickému životu. Žáci se také mohou připravovat na mezinárodně uznávané zkoušky z anglického jazyka či se podrobněji seznámit s realiami anglicky mluvících zemí. S anglickým jazykem se žáci setkávají i v rámci předmětu *Svět v souvislostech* při projektových týdnech, školních výjezdech a expedicích. Žáci také přirozeně využívají anglický jazyk během projektů při vyhledávání zdrojů a prezentacích.

Žáci se zapojují do mezinárodních projektů spolupráce, které jim umožňují komunikovat s vrstevníky z jiných evropských zemí prostřednictvím internetu a sdílet výsledky své práce. Díky projektům partnerství se zahraničními školami se žáci mohou zúčastnit skupinového výměnného pobytu. Škola organizuje i návštěvy cizojazyčných skupin, žáci se tak pravidelně setkávají zahraničními návštěvníky, což jim poskytuje další možnost autentické komunikace v cílovém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu *Anglický jazyk* jsou používány následující strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby byli schopni zhodnotit své znalosti a diagnostikovat překážky při učení
- podporuje schopnost žáků přeložit si neznámá slovíčka a vyhledat související informace
- podporuje systematickou práci žáků a vedení záznamů o práci (vedení slovníku, zápisky s obsahem učiva, vedení portfolií k probíraným tématům)
- podporuje rozpoznání jazykových struktur a uvědomění si souvislostí s dalšími cizími jazyky i českým jazykem
- zadává žákům takové úkoly, které jim umožňují samostatnou práci s cizojazyčnými texty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí takovou úroveň studijních materiálů, která žákům umožní vyvodit význam toho, čemu nerozumí, z širšího kontextu
- podporuje žáky v hledání širších souvislostí, porovnávání různých variant řešení problémů
- do výuky začleňuje modelové situace, které odpovídají reálnému životu
- umožňuje žákům řešit komplexnější problémy, vypracovávat složitější práce a projekty

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznamuje žáky s tím, jak úspěšně a vhodně komunikovat v cizím jazyce a jak využívat celou škálu výrazových prostředků v kontextu konkrétní situace
- umožňuje žákům komunikovat v cizím jazyce v situacích, které co nejvíce odpovídají reálnému životu, a to i prostřednictvím internetu (komunikace s rodilými mluvčími, žáky a učiteli z cizích zemí, na zahraničních výjezdech)
- podporuje rozvoj prezentačních dovedností žáka a schopnost logické výstavby textu (např. v ucelených projektech)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje žáky ve skupinové práci ve věkově heterogenní skupině, umožňuje jim budovat vzájemné vztahy a nacházet své místo v kolektivu
- vede žáky k hledání efektivních způsobů komunikace a respektování různých úhlů pohledu na daný problém
- zařazuje do výuky témata, která umožňují žákům přemýšlet nad mezilidskými vztahy a rolemi ve společnosti

Kompetence občanská

Učitel:

- seznamuje žáky s normami, tradicemi a reáliemi anglicky mluvících zemí
- prostřednictvím témat představuje žákům mezinárodní multikulturní prostředí
- využívá při výuce cizího jazyka témata, která žákům umožňují uvědomit si a formulovat své názory a občanské postoje

Kompetence pracovní

Učitel:

- předává žákům znalosti, které jim umožňují systematicky zvládnout předepsané učivo
- podporuje pravidelnou práci žáka
- zařazuje do výuky témata s ohledem na budoucí zaměření žáka

Očekávané výstupy dle RVP

1. stupeň

Očekávané výstupy (1. období)

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

Učivo (1. období)

1. ročník - pozdravy, představení se, barvy, základní číslovky do 10, školní potřeby, rodina, lidské tělo, pocity, zvířata, oblečení, svátky, slovesa vyjadřující pohyb, sloveso být, I have got, základní fráze

2. ročník - základní číslovky do 20, abeceda, phonics, základní přídavná jména, přivlastňovací zájmena, názvy zemí, pocity, slovesa, rodina, svátky, I can, přítomný čas prostý, there is/there are, have got/has got, předložky místní, počasí

3. ročník - osobní informace, základní číslovky do 100, měsíce v roce, dny v týdnu, slovesa, ve škole, přídavná jména, rodina, části domu, nábytek, předložky místní, jídlo a pití, slovesa - každodenní činnosti, svátky, příslovce, otázka, zápor a 3. osoba u sloves

Očekávané výstupy (2. období)

Poslech s porozuměním

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu, zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu, zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Čtení s porozuměním

Žák

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Psaní

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo (2. období)

4. ročník - osobní informace, příslovečné určení času, škola, školní činnosti, školní potřeby, domácí práce, svátky, minulý čas slovesa být, wh- otázky, hudební nástroje (pro žáky s ukončenou úrovní A1: minulý čas u sloves, slovní zásoba rozšiřující výše uvedená témata)

5. ročník - minulý čas pravidelných sloves, stupňování přídavných jmen, příslovce, have to/has to, there was/were, holidays, going to, mořská fauna, animals in stories, healthy eating, sports (pro žáky s ukončenou úrovní A1: nepravidelná slovesa, slovní zásoba rozšiřující výše uvedená témata)

2. stupeň

Výuka anglického jazyka na 2. stupni směřuje, v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, k dosažení úrovně A2 podle SERR a navazuje na dosaženou úroveň A1 (výstupní úroveň na konci 1. stupně). Výstupy a témata prezentována níže jsou rozpracována do tří úrovní, odpovídají úrovni A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR). V případě, že je vstupní jazykové úroveň žáka v 6. ročníku vyšší než A1 (dosažená), žák nastupuje na jazykovou výuku s úrovní vyšší a dále postupuje učivem kontinuálně a systematicky tak, že je jeho výsledná úroveň vyšší (B1). V případě, že je vstupní jazykové úroveň žáka v 6. ročníku nižší než A1 (dosažená), může být žák zařazen do úrovně nižší (úroveň A1.2), cílem je upevnění učiva z 1. stupně.

Rozpracované výstupy a obsah předmětu dle jednotlivých úrovní

Úroveň A1

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

Žák:

- v pomalé a opakované řeči rozumí běžným výrazům souvisejícím s jednoduchými a konkrétními každodenními potřebami
- dokáže chápat pomalou a pečlivě vyslovanou řeč proloženou dlouhými pauzami, které mu umožňují uvědomit si význam řečeného
- rozumí otázkám a instrukcím a dokáže se řídit stručnými, jednoduchými, orientačními pokyny
- rozumí číslům, cenám a časovým údajům

Čtení s porozuměním

Žák:

- rozumí v hrubých obrysech jednoduchým textům informační povahy a jednoduchým popisům, obzvláště doprovázejí-li je pomocné ilustrace
- umí si dát do souvislostí známá jména, slova a základní fráze
- rozumí krátkým jednoduchým sdělením a popisům, obzvláště jsou-li doprovázeny ilustracemi

Mluvení

Žák:

- se umí jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říct
- umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé
- umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije a lidi, které zná

Psaní

Žák:

- dokáže psát jednoduché vzkazy přátelům
- dokáže popsat své bydliště
- dokáže doplnit osobní údaje do formulářů
- umí napsat jednoduché izolované fráze a věty

- umí napsat krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici
- dokáže s pomocí slovníku psát krátké dopisy a vzkazy

Učivo - úroveň A1.2

Tematické okruhy a slovní zásoba: osobní informace, zájmy, rodina, pocity, cestování, práce a povolání, jídlo a pití, nakupování a ceny, každodenní život

Mluvnice: přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý, stupňování přídavných jmen, neurčitý člen, ukazovací zájmena, přivlastňování pomocí 's, použití frází love, like, hate + ing, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména

Úroveň A2

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

Žák:

- rozumí natolik, že může bez velkého úsilí vést jednoduchý rutinní rozhovor
- obvykle rozpozná téma diskuse vedené pomalu a jasně v jeho přítomnosti
- obvykle rozumí jasné standardní řeči o běžných záležitostech, ačkoliv v reálné životní situaci bude pravděpodobně muset požádat o zopakování nebo přeformulování
- rozumí natolik, že se může vypořádat s konkrétními potřebami běžného života, řeč však musí být zřetelná a pomalá
- dokáže vysledovat hlavní body audiovizuálních zpráv
- postřehne hlavní smysl krátkých, zřetelných a jednoduchých oznámení a vzkazů

Čtení s porozuměním

Žák:

- rozumí jednoduchým textům, které obsahují nejběžnější slova a některé mezinárodně srozumitelné výrazy
- rozumí jednoduchým textům psaným běžným jazykem
- dokáže vyhledat textovou informaci v běžném textovém či písemném útvaru, např. v inzerátu, brožuře, jídelním lístku, dopise nebo jednoduchém novinovém článku
- rozumí jednoduchým osobním dopisům
- rozumí jednoduchým nápisům a upozorněním, návodům na použití přístrojů běžné potřeby

Mluvení

Žák:

- umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech
- zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám dokázal udržet
- umí použít řadu frází a vět tak, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání

Psaní

Žák:

- dokáže psát jednoduché vzkazy přátelům
- dokáže popsat své bydliště

- dokáže doplnit osobní údaje do formulářů
- umí napsat jednoduché izolované fráze a věty, pozdravy na pohlednici
- dokáže s pomocí slovníku psát krátké dopisy a vzkazy

Učivo - úroveň A2.1

Tematické okruhy a slovní zásoba: prázdniny, léto a cestování; v restauraci; Ve městě a na venkově; média; počasí; volnočasové aktivity

Mluvnice: minulý čas prostý a průběhový; nepravidelná slovesa; množné číslo - nepravidelné tvary; budoucí čas - základní prostředky (will, going to); časové a místní předložky; základní spojky

Učivo - úroveň A2.2

Tematické okruhy a slovní zásoba: popis osoby; názory, souhlas a nesouhlas; oblečení; zdraví a lidské tělo, první pomoc; pocity a vlastnosti; můj dům; každodenní aktivity a problémy; zločin; práce a povolání

Mluvnice: slovesné časy minulé a přítomné; přičestí minulé, předpřítomný čas; nultý a první kondicionál; stupňování přídavných jmen; základní modální slovesa; imperativ; přídavná jména a příslovce, předpony

Učivo - úroveň A2.3 (pre-B1) - konsolidační úroveň

Tematické okruhy a slovní zásoba: planeta, příroda, zvířata; globální problémy; země a národnosti; populární kultura a sociální média; technologie a elektronická zařízení;; nakupování, služby, peníze; nápisy

Mluvnice: opakování gramatických časů; trpný rod; slovosled, interpunkce, spojky; vztažné věty, vztažná zájmena; počitatelnost, členy; kondicionály

Úroveň B1

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

Žák:

- dokáže z kontextu odhadnout význam příležitostných neznámých slov a porozumět smyslu věty, je-li diskutované téma známé
- obvykle chápe hlavní body delší diskuse probíhající v jeho přítomnosti, je-li diskuse vedená zřetelným a standardním jazykem
- rozumí zřetelné řeči v běžné konverzaci, ačkoliv v reálné životní situaci občas musí požádat o zopakování určitých slov a frází
- rozumí nekomplikovaným konkrétním informacím, které se týkají běžných každodenních záležitostí, chápe celkový smysl i specifické podrobnosti, řeč však musí být zřetelná a musí mít obvyklou výslovnost
- rozumí jednoduchým mluveným instrukcím, například návodu na použití běžného přístroje
- rozumí řadě filmů, v nichž je dějová linie do velké míry vyjádřena obrazem a jejichž zápletky je nekomplikovaná a řeč zřetelná
- dokáže pochopit hlavní body vysílaných pořadů na běžná témata a témata, o něž se zajímá, je-li projev relativně pomalý a zřetelný

Čtení s porozuměním

Žák:

- rozumí nekomplikovaným textům souvisejícím s oblastmi jeho zájmů
- dokáže podle potřeby vyhledat a pochopit obecné informace v běžném písemném útvaru, například v dopise, brožuře a krátkém oficiálním dokumentu
- dokáže vyhledat určitou informaci, kterou potřebuje ke splnění úkolu v různě dlouhých textech
- rozezná důležité body v nekomplikovaných článcích na známá témata
- dokáže rozpoznat hlavní závěry v jasně psaných polemických textech
- rozpozná v textu obecný směr argumentace, ale mohou mu uniknout podrobnosti
- rozumí popisu událostí, pocitů a přání v osobních dopisech natolik, že si může dopisovat s přítelem či známým
- rozumí jasně psaným nekomplikovaným návodům na použití přístrojů

Mluvení

Žák:

- si umí poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se cílovým jazykem mluví
- se dokáže bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, zálib, práce, cestování a aktuálních událostí)
- umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal své zážitky a události, své sny, naděje a cíle
- umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány
- umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy či filmu a vylíčit své reakce

Psaní

Žák:

- dokáže psát stručné zprávy prezentující rutinní a faktické informace a zdůvodňující určité jednání či opatření
- umí v osobním dopise podrobně popsat události, své zážitky a pocity
- dokáže v základních rysech popsat nepředvídatelnou událost, např. nehodu
- dokáže zapsat vzkaz obsahující žádost o informaci, popis problému apod.
- umí popsat zápletku knihy nebo filmu a svůj názor na ni
- dokáže popsat své sny, naděje a cíle
- dokáže stručně zdůvodnit a vysvětlit názory, plány a činy

Učivo - úroveň B1.1

Tematické okruhy a slovní zásoba: člověk a lidské tělo, osobnost, vzhled, lidský život, zdraví; práce a zaměstnání; formální angličtina; doprava, urbanizace a architektura; sociální aktivity, jídlo a stravování, svátky; sociální, etické a environmentální aspekty turismu a cestování

Mluvnice: srovnávání, stupňování přídavných jmen a příslovcí; opakování kondicionálů, úvod do třetího kondicionálu; nepřímá řeč; modální slovesa; úvod do předminulého času

Učivo - úroveň B1.2

Tematické okruhy a slovní zásoba: volný čas a zábava, sporty, umění; komunikace a technologie, média; sociální problémy, občanská a lidská práva, vyjadřování názoru

Mluvnice: opakování slovesných časů, předminulý čas, budoucí průběhový čas; modální slovesa; třetí kondicionál; trpný rod přítomný a minulý; nepřímá řeč

Druhý cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem předmětu je výuka španělského, německého jazyka nebo francouzského jazyka, která odpovídá vzdělávacímu oboru Další cizí jazyk tak, jak je definován Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Výuka je zaměřena na rozvoj všech řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, ústního a písemného projevu na základě osvojených jazykových prostředků - mluvnice, slovní zásoby, výslovnosti a pravopisu. Důraz je kladen na ústní komunikaci. Postupně se prohlubuje obsahová, stylistická i gramatická stránka mluveného i psaného projevu. Cílem výuky je, aby se žáci byli schopni porozumět v cizojazyčném prostředí v základních situacích. Znalost cizího jazyka by žákům měla umožnit seznámení se s odlišnou kulturou a získání přístupu k cizojazyčným zdrojům informací. Při popisu jazykových úrovní vycházíme ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V 9. ročníku žáci dosáhnou úrovně A1 dle SERR.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Výuka druhého jazyka probíhá na druhém stupni v každém ročníku a je realizována modulově a projektově. Žáci mají v každém ročníku 2 vyučovací hodiny druhého cizího jazyka týdně a dělí se na skupiny podle jednotlivých jazyků, případně i podle úrovně znalostí. Žáci si tvoří portfolio z kopírovatelných materiálů a pracovních listů, které připravují učitelé, nebo si je vkládají do sešitu, mohou využívat učebnice nebo pracovní sešity.

Modulová výuka je doplněna projektovou výukou, např. v rámci projektových dnů nebo průběžných projektů. Projekty vychází z potřeb přihlášených žáků, dále prohlubují jejich jazykovou úroveň, umožňují jim aplikovat dosažené znalosti v situacích co nejpodobnějších praktickému životu. S druhým cizím jazykem se žáci mohou dle své úrovně setkat v rámci předmětu *Svět v souvislostech* při projektových týdnech nebo školních výjezdech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výuce druhého cizího jazyka jsou používány následující strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby byli schopni zhodnotit své znalosti a diagnostikovat překážky při učení
- podporuje to, aby si žáci uměli přeložit neznámá slovíčka (ve slovníku, na internetu atd.) a byli schopni vyhledat související informace
- podporuje systematickou práci žáků a vedení záznamů o práci (vedení slovníku, zápisky s obsahem učiva, vedení portfolio k probíraným tématům)
- podporuje rozpoznání jazykových struktur a uvědomění si souvislostí s dalšími cizími jazyky i českým jazykem
- zadává žákům takové úkoly, které jim umožňují samostatnou práci s cizojazyčnými texty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje žáky v hledání širších souvislostí, porovnávání různých variant řešení problémů
- do výuky začleňuje modelové situace, které odpovídají reálnému životu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- seznamuje žáky s tím, jak úspěšně a vhodně komunikovat v cizím jazyce a jak využívat celou škálu výrazových prostředků v kontextu konkrétní situace
- umožňuje žákům komunikovat v cizím jazyce v situacích, které co nejvíce odpovídají reálnému životu
- podporuje rozvoj prezentačních dovedností žáka a schopnost logické výstavby textu (např. V ucelených projektech)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje žáky ve skupinové práci, umožňuje jim budovat vzájemné vztahy a nacházet své místo v kolektivu
- vede žáky k hledání efektivních způsobů komunikace a respektování různých úhlů pohledu na daný problém
- zařazuje do výuky témata, která umožňují žákům přemýšlet nad mezilidskými vztahy a rolami ve společnosti

Kompetence občanská

Učitel:

- seznamuje žáky s normami a tradicemi španělsky, německy či francouzsky mluvících zemí
- prostřednictvím témat představuje žákům mezinárodní multikulturní prostředí
- využívá při výuce cizího jazyku témata, která žákům umožňují uvědomit si a formulovat své názory a občanské postoje

Kompetence pracovní

Učitel:

- předává žákům znalosti, které jim umožňují systematicky zvládnout předepsané učivo
- podporuje pravidelnou práci žáka

Očekávané výstupy dle RVP

Španělský jazyk, Francouzský jazyk a Německý jazyk	
Očekávané výstupy	Učivo
<i>Poslech s porozuměním</i> Žák: v pomalé a opakované řeči rozumí běžným výrazům souvisejícím s jednoduchými a konkrétními každodenními potřebami, dokáže rozumět pomalu a pečlivě vyslovované řeči	<u>Tematické okruhy</u> Pozdravy a rozloučení Osobní představení se Základní slovní zásoba - barvy, číslovky Dny v týdnu, měsíce a roční období Orientace ve městě

<p>proložené dlouhými pauzami, které mu umožňují uvědomit si význam řečeného, rozumí otázkám a instrukcím a dokáže se řídit stručnými, jednoduchými, orientačními pokyny, rozumí číslům, cenám a časovým údajům</p> <p><i>Mluvení</i> Žák: se umí jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říct umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije a lidi, které zná</p> <p><i>Čtení s porozuměním</i> Žák: rozumí v hrubých obrysech jednoduchým textům informační povahy a jednoduchým popisům, obzvláště doprovázejí-li je pomocné ilustrace umí si dát do souvislostí známá jména, slova a základní fráze rozumí krátkým jednoduchým sdělením a popisům, obzvláště jsou-li doprovázeny ilustracemi</p> <p><i>Psaní</i> Žák: dokáže psát jednoduché vzkazy přátelům dokáže popsat své bydliště dokáže doplnit osobní údaje do formulářů umí napsat jednoduché izolované fráze a věty umí napsat krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici dokáže s pomocí slovníku psát krátké dopisy a vzkazy</p>	<p>Člověk - lidské tělo, pocity, vlastnosti Státy, národnosti a jazyky Jídlo a pití Oblečení Rodina Domov - části domu, nábytek Volnočasové aktivity - zájmy, sporty Škola - školní potřeby, vybavení školy Práce a povolání Doprava Zvířata</p> <p><u>Mluvnice</u> Člen určitý a neurčitý Rod a číslo podstatných a přídavných jmen, shoda v rodě a čísle Zájmena, tykání a vykání Číslovky základní a řadové Předložky a příslovce místa, času a množství Časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase Rozkazovací způsob Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu Pořádek slov ve větě Základní předložky Vyjádření pádů u jmen</p>
---	---

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem výuky matematiky je vybavit žáky dovednostmi chápat kvantitativní vztahy, efektivně řešit úlohy pomocí matematických prostředků, postupně rozvíjet abstraktní myšlení a umět využívat získaných vědomostí v praxi.

Žáci získávají početní dovednosti v oboru reálných čísel, naučí se základům rýsování a geometrie, práci s daty a řešení různých typů úloh. Postupně rozvíjejí také svoji schopnost odvozovat další informace a schopnost argumentovat a ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Výuka matematiky je postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáků pomocí různých činností individuálním přístupem a pravidelné a systematické zpětné vazbě.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni vytváří prostřednictvím postupného osvojování matematických pojmů, útvarů, operací a znaků předpoklady pro porozumění kvantitativním a prostorovým vztahům. Obsahové vymezení předmětu Matematika na 2. stupni odpovídá vzdělávacímu obsahu vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* podle RVP ZV. Výuka probíhá prostřednictvím pravidelných modulů, projektových dnů a projektových týdnů. Žáci mají v každém ročníku 3 - 4 hodiny matematiky týdně. Zařazení vzdělávacího obsahu do jednotlivých ročníků se může lišit v závislosti na zvolené vyučovací metodě, jelikož škola využívá také konstruktivistické formy a metody práce (Hejného metoda), v tabulkách je uveden nejčastější moment, kdy jsou témata zařazována.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu *Matematika* na 2. stupni rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- pozorování, experiment, diskuse, práce se symboly
- učitel podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů atd.
- učitel vytváří u žáka zásoby matematických nástrojů (početních operací, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

- vytváření myšlenkových schémat, vytváření a používání algoritmů, kritické myšlení
- učitel nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učitel podporuje u žáka nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- učitel nabízí nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- učitel provádí se žáky rozbor úkolu (problému) - tvoří plán jeho řešení
- žák odhaduje výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání
- učitel poskytuje žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- přesné pojmenování, používání odborných termínů v praxi, využívání informačních a komunikačních prostředků, strukturovaný zápis
- učitel nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů

Kompetence sociální a personální

- práce ve dvojicích, skupinová práce, realizace projektů, sebepoznávání
- učitel vede žáky k respektování názorů ostatních, ale také k obhájení si vlastního postupu

Kompetence občanská

- učitel využívá při výuce témata, která žákům umožňují uvědomit si své názory a občanské postoje

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, přizpůsobování se změnám parametrů zadání, využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- učitel vyžaduje zodpovědný přístup k úkolům a včasnému dokončení práce

Očekávané výstupy dle RVP

Očekávané výstupy Žák	Učivo - témata	Ročník
ČÍSLO a PROMĚNNÁ		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem)	desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel; smíšené číslo	6.
provádí početní operace v oboru racionálních čísel	zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, porovnání dvou zlomků, vyznačení na číselné ose, sčítání a odčítání zlomků	
provádí početní operace v oboru celých čísel	celá čísla – čísla opačná, číselná osa, absolutní hodnota čísla, početní operace s celými čísly	7.
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, rozklad čísla na prvočinitele, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	
provádí početní operace v oboru racionálních čísel	zlomky – krácení a rozšiřování zlomků, porovnání dvou zlomků, početní operace se zlomky, složený zlomek	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti a pomocí trojčlenky	přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	poměr – měřítko (práce s mapou a plány)	
řeší aplikační úlohy na procenta	procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent	

užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměr, zlomek, procenta)	základy finanční matematiky - jednoduché úročení	
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu určí hodnotu výrazu, provádí početní operace s mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic, vyjadřuje neznámou ze vzorce	mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina výrazy – výrazy s proměnnými, mnohočleny, početní operace s mnohočleny, vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) rovnice – lineární rovnice, ekvivalentní úpravy lineárních rovnic	8.
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (včetně grafického řešení), řeší slovní úlohy o směsích, pohybu a společné práci matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, zapisuje slovní text pomocí výrazů s proměnnými	rovnice – lineární rovnice a soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých výrazy s proměnnými	9.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY a PRÁCE s DATY		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat umí interpretovat údaje z tabulky a grafu vyjádří vztahy mezi daty tabulkou a grafem vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky závislosti a data – statistická šetření, základy statistiky, četnost znaku, aritmetický průměr, medián, modus funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	6. - 9.
GEOMETRIE v ROVINĚ a v PROSTORU		

<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa – krychli, kvádr), analyzuje jejich vlastnosti, načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p>	<p>rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině</p> <p>metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost</p> <p>prostorové útvary – kvádr, krychle, hranol</p> <p>konstrukční úlohy – osová souměrnost, středová souměrnost</p>	<p>6.</p>
<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (trojúhelníky, čtyřúhelníky)</p> <p>konstruuje pravidelné n-úhelníky</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranoly), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p>	<p>konstrukční úlohy – konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků, množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu)</p> <p>rovinné útvary – pravidelné mnohoúhelníky,</p> <p>prostorové útvary – hranol, objem a povrch hranolu</p> <p>rovinné útvary – lichoběžník, rovnoběžník, obvod a obsah rovnoběžníků a lichoběžníků, shodnost, věty o shodnosti trojúhelníků</p>	<p>7.</p>
<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů (kružnice, kruh) vypočítá obsah a obvod kruhu</p> <p>řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty</p> <p>určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti, načrtne a sestrojí síť válce, odhaduje a vypočítá objem a povrch válce</p>	<p>rovinné útvary – kružnice, kruh, části kruhu, konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice), tečna ke kružnici</p> <p>metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta a její algebraický i geometrický význam</p> <p>prostorové útvary – rotační válec, modelování válce, konstrukce sítě válce</p>	<p>8.</p>

<p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (jehlan, kužel, koule), analyzuje jejich vlastnosti,</p> <p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení</p> <p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule</p> <p>podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků), rozbor konstrukční úlohy, diskuse počtu řešení</p> <p>aplikační úlohy</p>	<p>9.</p>
---	--	-----------

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY a PROBLÉMY		
<p>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>řeší úlohy na prostorovou představivost</p>	<p>matematické hry a rébusy – číselné a logické řady, obrázkové analogie</p> <p>logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>6. - 9.</p>

Svět v souvislostech

Charakteristika vyučovacího předmětu

Svět v souvislostech (SVS) je integrovaný předmět, který je vyučován na 2. stupni. Jeho cílem je vyučovat vzdělávací obory ve vzájemných vztazích a souvislostech. Integrace vzdělávacích oborů do jednoho předmětu umožňuje využívat plný potenciál způsobu vzdělávání na škole da Vinci, především modulové a projektové výuky. Zároveň je brán v potaz individuální ráz jednotlivých vzdělávacích oborů, což umožňuje volit vhodné vzdělávací strategie vzhledem k nevyhnutelným odlišnostem.

Specifika jednotlivých oborů v rámci SVS

V rámci oboru **Informatika** žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

V oboru **Přírodopis** škola umožňuje žákovi poznání přírodní sféry světa jako propojeného systému. Směřuje ho k pochopení důležitosti udržení přírodní rovnováhy a ochrany přírody. Zahrnuje vědění o živé i neživé přírodě. Seznamuje žáka s informacemi o virech, bakteriích, houbách, sinicích, rostlinách, živočiších a člověku. Zkoumá tyto organismy z hlediska evoluce, anatomie, morfologie, fyziologie, biogeografie, ekologie, ale také z hlediska významu pro člověka a život na Zemi. Vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodovědních poznatků a jejich aplikaci jak v praktickém životě, tak v souvislostech s dalšími obory během projektů nebo expedice. Prohlubuje zájem o vše živé a jeho ochranu. Rozvíjí dovednosti pozorování a zjišťování konkrétních dat přímo z volné přírody či v prostředí biologické laboratoře.

Vzdělávací obor **Zeměpis** má přírodovědní, společenskovední i technický charakter a jeho integrace v rámci světa v souvislostech umožňuje toto propojení posilovat. Směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů, pojmů či objektů. Vede žáka k získání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací, respektování přírodních hodnot, lidí a k ochraně životního prostředí. Umožňuje žákům poznávání krajiny a společnosti jako propojeného systému. Rozvíjí kritické myšlení a logické uvažování. Podněcuje k zájmu o poznání vlastní země a okolí místa bydliště, ale také o poznávání dalších regionů světa, jejich obyvatel, krajiny, kultury a odlišného smýšlení.

Ve vzdělávacím oboru **Fyzika** se preferuje pochopení a kreativní vhléd žáka do probíraného učiva v návaznosti na zkušenosti z běžného života. Žák pozoruje a zkoumá přírodní jevy, provádí jednoduché fyzikální experimenty ve škole i mimo školu na výjezdech nebo při rozmanitých exkurzích i v projektech, při kterých dochází k propojení přírodovědních oborů včetně společenských dopadů aktuálních témat. Ze svých pozorování a z výsledků

experimentů pak žák vyvozuje jednotlivé zákonitosti. Ve vzdělávacím oboru Fyzika se rozvíjí logické myšlení a pochopení souvislostí přírodních jevů v žakově každodenní realitě.

V rámci oboru **Chemie** se žáci postupně seznamují s chemickými látkami, které se vyskytují kolem nás nebo je používáme v každodenním životě. Žáci se učí orientovat se v chemickém složení lidského těla, zhodnotit přínosné a škodlivé látky pro člověka i dopady chemických produktů lidských činností na životní prostředí. Provádějí chemické experimenty v naší badatelně i mimo školu na výjezdech v terénu. Ze svých pozorování a z výsledků experimentů vyvozují některé zákonitosti, které během projektů a modulů mohou propojit s jinými obory.

Obor **Dějepis** je zaměřen na pochopení základních dějinných souvislostí středoevropského prostoru v evropském a světovém kontextu s důrazem na 20. století a současné dějiny. Dalším cílem je vytváření historické kontinuity a uchování historické paměti se zřetelem na významnou úlohu evropské civilizace a kontextualizací vzhledem k regionálním dějinám a dějinám rodiny. Zaměření na žakovo pochopení dnešního světa v dějinných souvislostech mu pomáhá stávat se odpovědným občanem v demokratickém státě. Zároveň se při projektech a expedicích klade důraz na spolupráci napříč obory, které mohou pomoci při historickém bádání.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** pomáhá žákům vyznat se a orientovat v sociální realitě společnosti, přibližuje jim fungování státních orgánů na všech úrovních státní správy. Učí je respektovat odlišné mínění, umět diskutovat a nebát se postavit za vlastní názor. Snaží se je naučit se zapojovat do aktivního občanského života v rámci demokratické společnosti.

Vzdělávací obor **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a tím umožňuje žákům vytvářet pozitivní vztah k práci. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci jsou také vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V rámci tohoto oboru se také žáci zaměřují na výběr svého budoucího studia a povolání.

V rámci Světa v souvislostech je integrováno formou modulu i průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**. Umožňuje žákům poznávat a objevovat sama sebe, rozvíjet své silné stránky a schopnost fungovat ve skupině a schopnost přijímat a poskytovat zpětnou vazbu. Výuku zajišťuje zpravidla učitel - lektor OSV, výuky se pravidelně účastní třídní učitel. Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení a zdravému subjektivnímu hodnocení předkládaných tezí. Součástí výuky je též pravidelná diskuse k daným tématům a zpětná vazba na fungování třídy i v jiných školních situacích a oborech, což prohlubuje mluvený projev žáků, vytváří prostředí pro respektování odlišných názorů, procvičuje žakovu schopnost koncentrace, naslouchání a poskytování i přijímání zpětné vazby. Kontinuální výuka během celého 2. stupně dává žakovi možnost vidět postupný rozvoj a vhléd do hlubších vrstev své osobnosti v souvislosti s dalšími obory zabývajícími se člověkem. Učitelům pak dává příležitost dozvědět se více o možnostech rozvoje daného žáka.

Vzdělávací oblast **Umění a kultura**, která se dělí na hudební a výtvarný obor, seznamuje žáky se světem prostřednictvím rozličných forem umělecké tvorby. Umožňuje rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Žáci jsou průběžně vedeni k reflexi uměleckého díla a interpretaci vlastní tvorby. Mají možnost svobodně se vyjádřit různými uměleckými formami a hledat i v rámci projektů tu, která jim je nejbližší.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Předmět Svět v souvislostech je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s celkovou časovou dotací 46 hodin.

Obsahové vymezení předmětu *Svět v souvislostech* odpovídá vzdělávacímu obsahu integrovaných oborů *Informatika, Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova a Člověk a svět práce* tak, jak byl stanoven v RVP ZV.

Větší část hodinové dotace je vyučována formou pravidelných povinných hodin v rámci modulů. Menší část pak formou jednodenních projektů, vícedenních projektů ve škole i na výjezdech a během přípravy, zpracování a obhajoby projektu expedice. Některé oblasti jsou realizovány i během každodenního života v prostředí školy. Část výuky probíhá formou exkurzí. Tam, kde je to vhodné, může být výuka konkrétního tematického bloku realizována v cizím jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu *Svět v souvislostech* rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů) potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích zejména těmito strategiemi

Kompetence k učení

- pozorování, experiment, diskuse, práce se symboly

Učitel:

- představuje žákům možné způsoby a metody učení.
- podporuje kladný vztah k učení.
- nabízí žákům metody, které jim přiblíží a vysvětlí podstatné zákonitosti v živé a neživé přírodě a vztahy mezi nimi
- směřuje žáka k vlastnímu posouzení vhodných způsobů učení, kritického zhodnocení vlastního pokroku a plánování dalšího zdokonalování se
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a propojování informací, nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- umožňuje žákovi propojení dalších vyučovaných předmětů a na základě toho komplexnější pohled
- používá základní metody, pracovní postupy a různé techniky typické pro biologii, zakresluje náčrty podle nákresů, přírodnin nebo preparátů
- vede žáky k používání odborné terminologie
- podporuje systematickou práci žáků, vedení zápisů učiva a příkladů, záznamů měření a jeho zpracování, tvorbu portfolií.
- vede žáky k tomu, aby byli schopni zhodnotit své znalosti a dovednosti a dokázali rozpoznat překážky při svém učení
- podporuje rozpoznávání souvislostí mezi historickými jevy
- vede žáky k učení v souvislostech a k uchopování celků
- vede žáky k vytváření myšlenkových map

Kompetence k řešení problémů

- vytváření myšlenkových schémat
- vytváření a používání algoritmů
- kritické myšlení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vede žáky k zobecnění poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě
- vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- volí takovou úroveň studijních materiálů, která žákům umožní domyslet si to, čemu nerozumí, dle širšího kontextu
- podporuje žáky v hledání širších souvislostí, porovnávání různých variant řešení problémů
- umožňuje žákům řešit komplexnější problémy, vypracovávat složitější práce a projekt
- vede žáky k odpovědím na otevřené otázky
- podporuje rozvoj kritického myšlení a umožňuje projevit vlastní logické uvažování
- do výuky zařazuje komplexnější badatelské úlohy, kdy žáci sami promýšlí jakou zvolí strategii pro vyřešení zadaného úkolu
- podporuje a umožňuje žákům přijímat intelektuální výzvy
- rozvíjí schopnost objevovat, formulovat problém a hledat varianty řešení
- vede žáky k práci s chybou

Kompetence komunikativní

- přesné pojmenování
- používání odborných termínů v praxi
- využívání informačních a komunikačních prostředků
- strukturovaný zápis

Učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a vzájemnému respektování názorů
- vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s poznáváním přírody a vztahy v přírodě
- vede k stručnému a přehlednému zápisu biologických pozorování a pokusů
- zařazuje do výuky skupinové činnosti s nutností spolupráce
- podporuje rozvoj prezentačních dovedností žáka, schopnost logické stavby prezentace v projektech
- podporuje žáky k vyjádření vlastního názoru před ostatními
- vede žáky k jasnému a srozumitelnému vysvětlení historických souvislostí

Kompetence sociální a personální

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- realizace projektů
- sebepoznávání
- učitel vede žáky k respektování názorů ostatních, ale také k obhájení si vlastního postupu

Učitel

- vede žáky k práci ve skupině či týmu a to i při různorodém složení
- směřuje žáky k utváření příjemné atmosféry v rámci pracovní skupiny
- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k ochotě pomoci a naopak možnosti si o pomoc požádat

- vede žáky k ochotě naslouchat ostatním a možnosti se poučit ze zkušenosti jiných
- podporuje žáky ve skupinové práci, umožňuje jim budovat vzájemné vztahy a nacházet své místo v kolektivu
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- vede žáky k hledání efektivních způsobů komunikace a respektování různých úhlů pohledu na daný problém
- podporuje žáky při skupinové práci ve třídě i ve věkově heterogenních skupinách (na výjezdech a v pokročilých úrovních)
- umožňuje žákům vytvářet vzájemné vazby a nacházet své místo v kolektivu
- umožňuje žákům při řešení úloh přijímat různé role, které odpovídají reálným rolím ve společnosti

Kompetence občanská

- učitel využívá při výuce témata, která žákům umožňují uvědomit si své názory a občanské postoje
- vyjádření environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, promýšlení možností jejich řešení
- poznávání kulturních tradic a dědictví
- realizace zdravého životního stylu

Učitel:

- vede žáky k dodržování společenských norem i zákonů
- vede k zodpovědnosti za zachování životního prostředí
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vede žáky k zamyšlení nad zneužitím biologických poznatků
- k respektování a ochraně našeho kulturního a historického dědictví
- seznamuje žáky s kontextem historického vzniku občanské společnosti a jejích výhod
- prostřednictvím témat představuje žákům mezinárodní multikulturní prostředí
- využívá při výuce témata, která žákům umožňují uvědomit si své názory a občanské postoje

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
- přizpůsobování se změnám parametrů zadání
- využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu i v laboratorních podmínkách
- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- vede žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- podporuje vznik pracovních návyků zařazováním vhodných úkolů
- podporuje manuální zručnost žáka při praktických a laboratorních cvičeních
- pomáhá žákům s plánováním a dokončováním dlouhodobých projektů

Kompetence digitální

- efektivní a bezpečné užívání digitálních technologií, řešení problémů pomocí digitálních technologií

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání běžně používaných digitálních zařízení a technologií a znalosti jejich přínosů a rizik
- vede žáky k efektivnímu a etickému využívání digitálních prostředků
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací

Očekávané výstupy dle RVP

Informatika		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
Data, informace a modelování		
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	6.-7.
navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	6.
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	6.
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji		6.
Algoritmizace a programování		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	6.-7.
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		6.-7.
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		6.-7.

<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>	<p>programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p>	
<p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>	<p>6.-7.</p>
<p>Informační systémy</p>		
<p>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<p>informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p>	<p>7.</p>
<p>nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<p>návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p>hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>	<p>7.</p>
<p>vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p>		
<p>sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>		
<p>Digitální technologie</p>		
<p>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p>	<p>hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	<p>6.</p>
<p>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>		<p>6.</p>
<p>vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p>	<p>počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu,</p>	<p>6.</p>

	webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	6.
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	6.

Přírodopis		
Očekávané výstupy Žák	Učivo - témata	Ročník
OBECNÁ BIOLOGIE a GENETIKA		
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik, vývoj a podmínky života, rozmanitost organismů, základní projevy života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, dráždivost; názory na vznik života	6. - 8.
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	stavba buňky bakterií, rostlin a živočichů	6. - 8.
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	základní struktura organismů - pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	6. - 8.
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	význam a zásady třídění organismů	6. - 7.
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	typy rozmnožování, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	6. - 8.
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost a proměnlivost organismů	6. - 8.
uvede na příkladech z běžného života význam virů, bakterií a sinic v přírodě i pro člověka	viry, bakterie a sinice - výskyt, význam a praktické využití	6. - 8.
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		

porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, orgánové soustavy, organismy	6. - 7.
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci), obratlovci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	6. - 7.
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Projevy chování živočichů, adaptace, živočišná společenstva, rozšíření	6. - 7.
zhodnotí význam vybraných živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	význam živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, ochrana druhů a jejich prostředí	6. - 8.
ZÁKLADY EKOLOGIE		
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů (populace, společenstva, ekosystémy) a objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému, vysvětlí rozdíl mezi přirozenými a umělými ekosystémy	populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	6. - 7.
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí	organismy a prostředí	6. - 7.
objasní základní typy vztahů mezi organismy, vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vztahy mezi organismy včetně potravních (potravní řetězce), rovnováha v ekosystému	6. - 7.
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	6. - 8.
PRAKTICKÉ POZNÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), sběr a lov organismů, určování a třídění organismů pomocí literatury, tvorba sbírky a herbáře	6. - 9.
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		6. - 9.
BIOLOGIE HUB		
porovná hlavní způsoby výživy hub, zdůvodní význam hub v přírodě a pro člověka	houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy; houby s plodnicemi - stavba těla, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	6. - 7.
rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků		6. - 7.
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam	6 - 7.
BIOLOGIE ROSTLIN		
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické	anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen,	6. - 7.

příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	stonek, list, květ, semeno, plod)	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin - fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování	6. - 7.
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů, uvede příklady léčivých a užitkových rostlin včetně jejich užití	systém a evoluce rostlin - řasy, výtrusné rostliny (mechy, kapradiny, plavuně, přesličky), nahosemenné a krytosemenné rostliny - poznávání a třídění běžných druhů, využití hospodářsky významných zástupců	6. - 7.
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	stanoviště rostlin, adaptace rostlin a jejich ochrana	6 - 7.
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
určí polohu důležitých orgánů, objasní jejich stavbu a funkci a součinnost s jinými orgány	anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy zajišťující pohyb (opěrná, pohybová soustava, metabolismus (oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací soustava) řízení organismu (nervová soustava, hormony) a rozmnožování	8.
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze člověka	8.
objasní vznik nového jedince, charakterizuje jednotlivá životní období	ontogeneze člověka	8.
rozlišuje příznaky běžných nemocí, popíše jejich příčiny, případně způsoby přenosu a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, epidemie; životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	8.
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	zásady první pomoci, závažná poranění a život ohrožující stavy	8.

Obor Zeměpis		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE a TOPOGRAFIE		
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	plán, mapa, globus; jazyk mapy (symboly, značky, vysvětlivky), měřítko, obsah map, plánů a globu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisná poloha, orientace vzhledem ke světovým stranám; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat, praktická cvičení	6. - 9.
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro		6. - 9.

prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy	6. - 9.
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly	6.-9.
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	vesmír, Země jako vesmírné těleso, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	6.
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	tvar, velikost a pohyby Země	6.
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry; systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	6.
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	6.
REGIONY SVĚTA		
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti); modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	7.-9.
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		7.-9.
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		7.-9.
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		7.-9.
SPOLEČENSKÉ a HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		

posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky	9.
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	9.
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	9.
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	9.
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		9.
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		9.
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	6.
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	složky a prvky krajiny, ekosystémy	6.
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	6.
ČESKÁ REPUBLIKA		
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům	6.-9.
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	9.
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	ČR – poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, charakteristiky obyvatelstva, hospodářství, hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě	9.

lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony ČR – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit	9.
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	9.
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE a APLIKACE		
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, používání azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	6.-9.
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		6.-9.
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	6.-9.

V zeměpisu jsou integrována následující témata z oboru Přírodopis:

NEŽIVÁ PŘÍRODA		
objasní vliv jednotlivých sfér země na vznik a trvání života	Země – vznik a stavba Země	6.
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	6. - 9.
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	6. - 9.
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	6. - 9.
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí; geologický vývoj a stavba území ČR	6. - 9.
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	6.

charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	6.
--	--	----

Obor Fyzika		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
LÁTKY a TĚLESA		
vybere vhodné měřidlo a změří vybrané fyzikální veličiny, které charakterizují látky a tělesa	fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, teplota, čas, používané označení, příslušné jednotky a jejich převody	7.
správně odhadne souvislost změny délky nebo objemu tělesa se změnou jeho teploty používá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem těles v praxi	teplotní délková a objemová roztažnost hustota, objem a hmotnost těles	7.
rozumí jevům, které dokazují, že se částice neustále neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí, uvede příklady	skupenství látek: druhy skupenství a souvislost s částicovou stavbou látek, difúze	7.
POHYB TĚLES a SÍLY		
rozhodne, jaký pohyb koná těleso vzhledem k jinému tělesu; při řešení úloh využívá s pochopením vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu	rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb tělesa, pohyb přímočarý a křivočarý, dráha a rychlost gravitační pole, souvislost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	7.
najde u jednoduchého příkladu působících sil na těleso jejich velikosti, směr a výslednici	tlak, tlaková síla a vztah mezi tlakem, tlakovou silou a plochou, na kterou působí třecí síla a tření v praxi výslednice dvou sil stejného a opačného směru	7.
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
s pochopením použije znalosti o tlaku pro řešení praktických problémů v klidné kapalině;	Pascalův zákon – hydraulická zařízení, hydrostatický a atmosférický tlak, souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; atmosférický tlak a jeho vztah k jevům v přírodě Archimédův zákon; vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	7.
ENERGIE		
s porozuměním používá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	energie, druhy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie, výkon; druhy skupenství a jejich přeměny, tání	8.

	a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory, které ovlivňují vypařování a teplotu varu kapaliny	
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska životního prostředí	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	8.
ZVUK		
rozpozná zdroje zvuku ve svém okolí, analyzuje prostředí z hlediska šíření zvuku; posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na člověka a životní prostředí	zvuk a jeho vlastnosti, látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku	8. - 9.
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE		
chápe souvislost mezi reálným obvodem a schématem, rozliší stejnosměrný proud od střídavého, rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v této cívce	elektrický obvod, zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	9.
SVĚTLO		
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh; rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	vlastnosti světla: zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	8. - 9.
VESMÍR		
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava, její hlavní složky, měsíční fáze	9.

Obor Chemie

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
Čím se chemie zabývá, pozorování, bezpečnost práce – pokus		
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, vodivost tepelná i elektrická, skupenství látek a jeho souvislost s tlakem a teplotou	8.
bezpečně pracuje s běžně používanými, dostupnými látkami; je schopen posoudit nebezpečnost látek podle výstražných symbolů	bezpečnost práce ve školní učebně i v normálním životě označení chemických látek- výstražné symboly, druhy a jejich význam	8.
Částicové složení látek		
používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal a jeho vztah k chemické vazbě	8.
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané prvky(kovy a nekovy)	prvky, jejich názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo	8.
orientuje se v názvech a vzorcích jednoduchých anorganických i organických sloučenin	chemické sloučeniny- názvosloví jednoduchých anorganických i organických sloučenin, chemická vazba	8.
Směsi		
rozliší směs a chemickou látku vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení	směsi-různorodé a stejnorodé roztoky, hmotnostní zlomek a koncentrace, nasycený a nenasycený roztok	8.
navrhne a provede oddělování složek směsí známého složení, uvede příklady oddělování směsí v praxi rozliší různé druhy vody, uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vzduchu a vody	základní způsoby oddělování složek směsí: sedimentace, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace voda - destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva	8.
Chemické reakce		
rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí uvede příklady prakticky důležitých reakcí a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce, zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost	8.
chápe a respektuje faktory ovlivňující průběh chemických reakcí, aplikuje je v praxi při předcházení nebezpečnému průběhu chemických reakcí	faktory ovlivňující rychlost a průběh chemických reakcí- použití katalyzátoru, povrch výchozích látek, teplota	8.
Anorganické sloučeniny		
porovná vlastnosti a použití vybraných významných oxidů, hydroxidů, kyselin a solí, - posoudí vliv jejich používání na životní prostředí	názvosloví, vlastnosti a použití vybraných významných oxidů, hydroxidů, kyselin, solí a halogenidů, ox.číslo,	8.

orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku indikátorovým papírkem, uvede příklady neutralizace v praxi	kyselost a zásaditost roztoků, pH stupnice a její využití	8.
Organické sloučeniny		
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky- příklady významných uhlovodíků s nasycenými, nenasyčenými i aromatickými vazbami	9.
zhodnotí používání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva-ropa, zemní plyn, uhlí, průmyslově vyráběná paliva	9.
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití orientuje se v jednoduchém popisu fotosyntézy; uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	deriváty uhlovodíků - jejich významní zástupci - alkoholy a karboxylové kyseliny přírodní látky- zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	9.
Chemie a společnost		
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje	chemický průmysl a jeho vliv na životní prostředí, třídění, recyklace, koroze	9.
je schopen použít znalosti o principech hašení v modelových situacích; orientuje se v přípravě a používání chemických látek v praxi a jejich vlivem na zdraví člověka a na životní prostředí	průmyslová hnojiva tepelně zpracované a používané materiály- cement, vápno, sádra, keramika plasty a syntetická vlákna- vlastnosti, použití, likvidace detergenty, pesticidy, isekticidy léčiva a návykové látky	9.

Obor Dějepis		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin	6. - 9.
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	získávání informací o dějinách; historické prameny	
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	první lidé, evoluce člověka, doba ledová a meziledová	6. - 7.
objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na	neolitické revoluce, zpracování kovů, doba bronzová a železná	

našem území		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	pravěké kultury na území ČR; nejstarší starověké státy a jejich odkaz	
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy	6. – 7.
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu	
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Husitství	
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava, český stát, jejich postavení v Evropě, vnitřní vývoj	
vymezí úlohu křesťanství a víry v životů středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	antická kultura – architektura	6.
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	starověké Řecko, starověký Řím, antická kultura	
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	renesance, humanismus, reformace	7.
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy	
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura a osvícenství	
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	český stát 15. - 18. století a evropské velmoci	
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	třicetiletá válka	
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Anglie a Francie v 17. - 18. století - absolutismus vs. Parlamentarismus	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	industrializace, průmyslová revoluce, sociální změny	8.

objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	VFR, napoleonské období, vznik USA	
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	utváření novodobého českého národa	
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	revoluce 19. století	
na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, polit. strany, ústava	
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	kulturní rozrůzněnost doby, kolonialismus, konflikty mezi velmocemi	
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	první světová válka, druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; komunismus, nacismus, fašismus	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět	mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět	8.
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	fašismus, nacismus	
rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	fašismus, nacismus	
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	vznik ČSR, její hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka a supervelmoci, soupeření bloků; ČSR do roku 1989	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	NATO, rozpad koloniálního systému	9.
posoudí postavení rozvojových zemí	mimoevropský svět	

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
ČLOVĚK a SPOLEČNOST		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	státní symbolika	6. - 9.
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	znaky státu, typy a formy státu	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny, naše obec, region, kraj	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje		
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
ČLOVĚK, STÁT a PRÁVO		
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	9.
objasní výhody a nevýhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam	
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	význam a formy voleb do zastupitelstev; orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství	občanské právo	

rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	trestní právo, přestupky	
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	policie, soudy, tresty	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	9.
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	můj domov v globálním světě	
uvede důvody a příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	

Modul Mediální výchova		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
Modul MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
kriticky a s odstupem analyzuje mediální obsahy	médiá a komunikace	7., 8.
rozvíjí komunikační schopnosti		
učí se využívat média jako zdroje informací a zábavy	média a zábava	

osvojuje si principy vzniku důležitých mediálních obsahů (zpravodajských)	mediální obsahy a sdělení, mediální technologie a jejich vývoj	
získává představu o roli médií v demokratické společnosti		
je citlivý vůči stereotypům a předsudkům v obsahu médií		
rozlišuje základní funkce mediálních sdělení		
ví, jak vznikají zprávy a jak se liší v různých typech médií		
dokáže rozpoznat bulvární a seriózní novinářský přístup		
rozpozná komerční sdělení a ví kde se v médiích skrývají	reklama	
zná způsoby působení reklamy na zákazníky a uvědomuje si nebezpečí skryté a klamavé reklamy		
uvědomuje si nutnost ochrany autorských práv	autorská práva	
rozpozná nebezpečí internetu a sociálních sítí, ví jak se chovat v potenciálně nebezpečných situacích	internet a bezpečí na internetu, digitální stopa	6., 7.

Osobnostní a sociální výchova		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
Realističtěji pozná a zhodnotí vlastní osobnost a potenciál, pozná, jak tento potenciál může pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Porozumí tomu, čím jsou jeho jednotlivá rozhodnutí motivována	Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál. Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	6.
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Rodina a její vliv na charakter každého jednotlivce, vazby rodič dítě a sourozenecké vazby. Sociální vazby mimo rodinu, potřeba socializace a navazování vztahů, referenční skupiny vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	

<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>relaxační a kompenzační techniky, mindfulness</p>	
<p>dokáže pojmenovat různé audiovizuální manipulativní techniky, je zdravě kritický k působení reklamních sdělení a nátlakových způsobů komunikace</p>	<p>manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>	
<p>Dokáže kriticky, věcně i mimosmyslově vnímat a naslouchat názorům druhého člověka. Dokáže formulovat a komunikovat své potřeby, dorozumět se v kolektivu ostatních.</p>	<p>naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse</p>	
<p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<p>vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p>	
<p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy. Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota. tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim. celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie. podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	7.
<p>respektuje změny v období dospívání,</p>	<p>seberegulace a sebeorganizace činností</p>	

vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse	
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny; sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	8.
Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu	

<p>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<p>Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p>	
<p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezmena; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji. Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	
<p>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>	
<p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty. Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p>	9.
<p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>	

Modul Finanční gramotnost		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
Povinná část		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	formy vlastnictví	9.
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	rozpočet domácnosti	9.
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze	9.
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a úroky	9.
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	investice	9.
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	právo	9.
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	trh	9.
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	státní rozpočet	9.

Člověk a svět práce		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
Povinná část		
Modul TRH PRÁCE		
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	zaměstnání	8. - 9.
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	možnosti vzdělávání	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	volba profesní orientace	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	sebe prezentace na trhu práce	
objasní význam pracovněprávních vztahů	trh práce, pracovní právo	
Volitelná část		
Modul PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	8.
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	jednoduché pracovní operace a postupy	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc a bezpečnost práce	

Umění a kultura		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	pěvecký a mluvní projev (rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena), intonace a vokální improvizace (rozlišení dur a moll, improvizace jednoduchých hudebních forem), hudební rytmus, rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti (reprodukce tónů), orientace v notovém záznamu vokální skladby, reflexe vokálního projevu	6. – 8.
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase		6. - 8.
		6. - 8.

reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	hra na hudební nástroje, záznam hudby, vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje, tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru	6. - 8.
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku		
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudební dílo a její autor, hudební styly a žánry, orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, interpretace znějící hudby	8.
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	obraz a zvuk, architektura	8.
vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	6. - 8.
zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	6. - 7.
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	7. - 8.
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	6. - 8.
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření	6. - 8.
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu, osobní postoj v komunikaci	8.
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření		6. - 8.

Modul osobnostní a sociální výchova	
Očekávané výstupy Žák	Ročník

<p>Rozvoj schopností poznávání zdokonaluje své smyslové vnímání (vnějšími smysly i vnitřněhmatovým vnímáním) poznává a uplatňuje vlastní empatické schopnosti rozpoznává a ovlivňuje svůj stav soustředění/nesoustředění popíše a používá myšlenkové postupy řešení problémů používá pro sebe osobně výhodné strategie poznávání/učení/zapamatování, k tomu využívá znalost osobních psychických předpokladů k učení</p>	6. – 9.
<p>Sebepoznání a sebepojetí poznává a charakterizuje své osobní vlastnosti, např. rysy své osobnosti (jak sám sebe vnímá) využívá prakticky různé zdroje informací o sobě, např. vlastní úvahy, zpětné vazby od druhých identifikuje způsoby vlastního poznávání – učení, prožívání a chování učí se přijímat sám sebe, své silné i slabé stránky vyhledává pomoc při osobních krizích</p>	6. – 9.
<p>Seberegulace a sebeorganizace předchází vlastním stresům, frustracím, psychickým zátěžím apod. uvědomuje si význam pozitivního vyladění mysli rozpoznává vlastní stres uplatňuje pro sebe vhodné strategie zvládnutí zátěží vědomě pracuje se svými emocemi a vůlí vědomě pracuje s vlastní agresivitou (s ohledem na sebe i na své okolí). práce s časem rozlišuje vnější a vnitřní motivaci</p>	6. – 9.
<p>Psychohygienu rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory. provádí relaxační a aktivizační cvičení. nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě. poskytne a vyhledá pomoc při osobních problémech.</p>	6. – 9.
<p>Kreativita nahlíží skutečnost z různých úhlů pohledu a hledá netradiční řešení vědomě si užívá kreativního procesu (proces je důležitější než výsledek) využívá svých kreativních schopností k obohacení mezilidských vztahů, v nichž žije</p>	6. – 9.
<p>Poznávání lidí zná podstatné informace o svých spolužácích a umí s nimi ohleduplně zacházet poznává a reflektuje svoje vnímání druhých lidí vysvětlí podstatu různých chyb při pozorování a poznávání lidí a jejich vliv na svůj život všímá si rozdílů mezi sebou a druhými a také vzájemných shod chápe výhody odlišností a jedná tak, aby byly odlišnosti ve skupině pozitivně využity</p>	6. – 9.
<p>Mezilidské vztahy pečuje o své vztahy s druhými lidmi, napomáhá jejich zlepšení nebo udržení jejich kvalit pokouší se podívat na svět též očima druhého respektuje jiné lidi jako svébytné osobnosti respektuje svým chováním práva druhých lidí, postaví se za vlastní práva prožívá se svými spolužáky situace blízkosti, důvěry a sdílení prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnutí náročných situací</p>	6. – 9.

<p>Komunikace uplatňuje základní kódy – typy komunikace (řeč těla, řeč slov apod.) v souladu se záměrem svého sdělení to co říkám je v souladu s moji neverbální komunikací zdokonaluje průběžně různé způsoby svého komunikačního chování uvědomuje si dopad a sílu slova – nehodnotím (To je hnusný x mě to nechutná) v dialogu s druhými dodržuje pravidla efektivní vzájemné komunikace mluví jen jeden mluvím za sebe k druhému mluvím v druhé osobě s očním kontaktem rozdělí projevy respektující a nerespektující komunikace naslouchám dávám prostor druhým, neskáču do řeči respektuji odlišný názor druhého kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy) kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu) umí dát najevo, že chování druhého překračuje moji hranici vnímá reakci/nereakci druhého na moji komunikaci rozpozná manipulaci, dovede se jí bránit a sám ji nepoužívá</p>	<p>6. – 9.</p>
<p>Spolupráce a soutěž dodržuje efektivní postup práce v týmu. podporuje týmovou atmosféru. zvládá nepříjemné a neefektivní chování členů týmu. zvládá situace soutěže a konkurence.</p>	<p>6. – 9.</p>
<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti pojmenuje, co považuje za životní (osobní, vztahové, učební) problémy aplikuje efektivní strategie řešení problémů ve svém životě podílí se na efektivním řešení problémů ve třídě projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá problémy jako výzvu</p>	<p>6. – 9.</p>
<p>Hodnoty, postoje, praktická etika popíše svůj žebříček hodnot rozpoznává postoje a hodnoty jiných lidí prostřednictvím jejich promluv a chování uvědomuje si svoji osobní svobodu a respektuje osobní svobodu druhých odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim). odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim). identifikuje, které reálné problémy si zasluhují jeho angažovanost, a tyto problémy řeší. zodpovědně rozhoduje a jedná v náročných situacích všedního dne.</p>	<p>6. – 9.</p>

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem, které se projevují i v oblasti sportu – například smysl pro fair play. Cílem Tělesné výchovy je vytvořit kladný vztah žáků ke zdravotně orientované zdatnosti a celoživotní pohybové aktivitě. Tělesná výchova přijímá všechny poznatky, které mají vztah ke zdraví. V rámci mezipředmětových vztahů a v souladu s Výchovou ke zdraví a Ekologickou výchovou je chápána jako součást výchovy ke zdravému životnímu stylu. Orientuje se zejména na výchovu ke správnému dennímu režimu s pohybovou aktivitou zaměřenou na dosažení přiměřené úrovně zdravotně orientované zdatnosti, na komplexní relaxaci i regeneraci ve spojení se zdravou výživou.

Výuka Tělesné výchovy na druhém stupni je zaměřena na rozvoj základních dovedností ve sportovních hrách, plavání, gymnastice, lyžování nebo snowboardingu a na všeobecnou atletickou průpravu. Ve vyučování se postupuje od seznámení se s náčiním, prostředím a pravidly daného sportovního odvětví přes modifikované a průpravné hry nebo cvičení, až ke zvládnutí základních individuálních dovedností, případně i kolektivních kompetencí ve volejbalu, basketbalu, fotbalu, florbalu, softbalu a v pálkovacích hrách. Cílem tělesné výchovy je v rámci možností školy a v maximální možné míře rozšířit „portfolio“ sportovních dovedností žáka tak, aby v dospělosti s chutí v rozvoji svých dovedností samostatně pokračoval nebo je dále rozšiřoval.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Předmět je na prvním stupni vyučován od 1. do 5. ročníku, s celkovou časovou dotací 10 hodin, po 2 hodinách v každém z pěti ročníků. Od 6. do 9. ročníku je vyučován celkovou průměrnou dotací 10 hodin. Část výuky je organizována formou kurzu zimních sportů. Na 2. stupni je obsah vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* rozdělena mezi předměty *Tělesná výchova* a *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- prostor pro pokusy, experimenty a následné poučení
- hledání nejučinnějšího řešení v rámci srovnávání s ostatními a inspirování se od soupeřů nebo spoluhráčů

Kompetence k řešení problémů

- ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání cesty k odstranění chyb v jeho zvládnutí jako problémový úkol
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- prostřednictvím postupování od jednoduchých akcí a pohybů ke složitějším je vytvořen

prostor pro řešení individuálních a kolektivních problémů spojených s dalším výkonnostním nebo herním pokrokem

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů
- podpora individuální práce na zdokonalování a samostatná práce při opakování nově získaných dovedností a jejich stabilizace

Očekávané výstupy dle RVP

Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	význam pohybu pro zdraví, příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, psychohygienu - spojení fyzické a duševní kondice
uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech	pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV; zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, prevence; zdravotní oslabení	1. - 3.	

zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	základy speciálních cvičení - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	1. - 3.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti; rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance; průpravné úpoly - přetahy; základy atletiky - rychlý běh, hod míčkem; turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání -hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a bezpečnosti; lyžování - hry na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí - poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry; pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost;	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice - odlišování situací soutěže a spolupráce
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	hygiena při TV; bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při podmínkách TV; zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly	1. - 3.	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	komunikace v TV -základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; organizace při TV - základní organizace v prostoru a činností v běžném prostředí	1. - 3.	

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim, délka a intenzita pohybu)	4. - 5.
projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (rychlost, síla, obratnost)	4. - 5.
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací a napínací cvičení	4. - 5.
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	základy atletiky - motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo výšky; basketbalová průprava, průprava a hra vybíjené, gymnastická průprava (přeskok švihadla, kotoul vpřed, kolébka vzad, výskok na švédskou bednu do dřepu, nácvik výskoku za pomoci gymnastického můstku, rovnovážné polohy na zemi a lavičce), cvičení na hudbu doplňkové sporty; průpravné úpoly - přetlaky;	4.- 5.
vytváří varianty osvojených pohybových her	varianty osvojených pohybových her	4. - 5.
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	hygiena a bezpečnost pohybových činností a cvičebního prostředí	4. - 5.
adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	bezpečnost při pohybových činnostech nejčastější úrazy a jak se při nich zachovat	4. - 5.
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka	pozorování pohybových činností spolužáků	4. - 5.
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály).	4. - 5.
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	pravidla osvojovaných pohybových her a činností zásady jednání a chování fair play	4. - 5.
respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	respekt, tolerance	4. - 5.
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály).	4. - 5.
cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	cvičení, popisy, povely	4. - 5.
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	organizace soutěží	4. - 5.
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	pohybové testy, měření výkonů, měřidla	4. - 5.

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá informace	zdroje informací o pohybových činnostech práce s informací	4. - 5.
adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	plavání - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, plavecká technika	4. - 5.
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	prvky sebezáchrany a bezpečnosti	4.- 5.
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	zdravotní oslabení - pohybový režim, dechová cvičení, zásady správného držení těla, sestavy cvičení, význam cvičení v sériích	4. - 5.
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	význam speciálních cvičení základní technika speciálních cvičení	4. - 5.
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	znalost svého aktuálního zdravotního stavu kontraindikační cviky	4. - 5.

2. stupeň		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Sportovní hry a jejich modifikace/průpravné hry: volejbal, fotbal, florbal, basketbal Netradiční hry Základy gymnastiky: principy rozcvičení/protažení, akrobacie - základní cviky, hrazda - základní cviky, přeskok Atletická průprava speciální běžecká cvičení Plavecký výcvik, sporty v přírodě	6. - 7.
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		
vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		

užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Sportovní hry a jejich modifikace/průpravné hry: volejbal, fotbal, florbal, basketbal Netradiční hry Základy gymnastiky: principy rozcvičení/protažení, akrobacie - základní cviky, hrazda - základní cviky, přeskok Atletická průprava speciální běžecká cvičení plavecký výcvik, sporty v přírodě	8. - 9.
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role diváka, organizátora		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		

Volitelné předměty trimestrální

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem volitelných předmětů (nazývaných také Průběžné projekty) je nabídnout žákům větší individualizaci své vzdělávací cesty a možnost vybrat si rozvoj v oblasti podle svého vlastního zájmu. Dalším cílem je také práce ve smíšených skupinách napříč ročníky, vrstevnické učení, možnost práce v menších skupinách a možnost vyzkoušet si další formy a metody práce.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Volitelné předměty jsou vyučovány ve všech ročnících 2. stupně s celkovou časovou dotací 18 hodin, na které je plně využita disponibilní časová dotace. Vyučovací předmět je vyučován 4 hodiny týdně ve smíšených skupinách napříč všemi ročníky 2. stupně. Volba konkrétního předmětu probíhá 3x ročně, žák si volí vždy 2 předměty z nabídky. Žáci se podílejí na vytváření nabídky a společně s učiteli si domlouvají náplň jednotlivých modulů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie odpovídají strategiím využívaným v rámci příslušné vzdělávací oblasti, do které volitelný předmět svým zaměřením patří.

Očekávané výstupy dle RVP

Očekávané výstupy realizované v rámci volitelných předmětů doplňují či prohlubují očekávané výstupy vzdělávacích oblastí, vzdělávacích oborů a průřezových témat uvedených v RVP, do kterých volitelný předmět svým zaměřením patří. Nabídka ve školním roce 2022/2023 je následující:

Český jazyk a literatura: Svoboda v textech i v nás, Příprava na přijímací zkoušky z češtiny, Psací písmo

Cizí jazyky: Francouzština, History Project in English, Drama in English, Příprava na certifikát A1 z německého jazyka, Español para todos, English conversation

Matematika: Příprava na přijímačky z matematiky

Svět v souvislostech: Zeměpisné hry, Drony, 3D tisk, Robotika pro holky, Otevřená dílna, Výtvarná tvorba, Tkaní, Zahradní hry, Příprava na přijímací zkoušky na konzervatoř, Buď aktivním občanem, Starověké říše, Fyzika hravě, Ukulele pro začátečníky, Zkoumání přírody, Zahradní tvoření, Tvorba původních kultur

Tělesná výchova: Sportovní hry, Běháme s úsměvem, Ultimate frisbee, Badminton, Žongluj, Underwater life, Basketbal, Orientační běh, Karate

Ostatní: Jak se učit, Práce se stresem, Kriminologie, Na moři emocí, Deskové hry, Kriminalistika

Expedice

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem Expedice je nabídnout žákům prostor pro zpracování rozsáhlejšího týmového projektu, jehož téma souvisí s konkrétním regionem v ČR nebo v zahraničí. Umožňuje žákům zažít týmovou práci, výzkum v terénu v rámci přírodních nebo společenských věd nebo umělecký projekt. Žáci si volí projekt z nabídky od učitelů nebo přicházejí s vlastními projekty. Příprava expedice začíná volbou témat a skupin během jara. Samotná expedice probíhá zpravidla v červnu a skládá se z přípravného týdne, expedičního výjezdu a týdne určeného pro zpracování a prezentaci výsledků práce. Expediční projekty bývají také prezentovány na partnerských školách. Dalším cílem je také práce ve smíšených skupinách napříč ročníky, vrstevnické učení, možnost práce v menších skupinách a možnost vyzkoušet si další formy a metody práce.

Obsahové vymezení, časová dotace a organizace výuky

Expedice probíhá ve všech ročnících 2. stupně vždy 3 týdny po cca 30 hodinách na konci školního roku a využívá hodiny z disponibilní časové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie odpovídají strategiím využívaným v rámci příslušné vzdělávací oblasti, která odpovídá tématu expediční skupiny.

Očekávané výstupy dle RVP

Očekávané výstupy realizované v rámci expedice doplňují či prohlubují očekávané výstupy vzdělávacích oblastí, vzdělávacích oborů a průřezových témat uvedených v RVP, do kterých téma expediční skupiny svým zaměřením patří.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

Škola využívá slovní hodnocení. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi efektivní zpětnou vazbu a poskytnout podněty k dalšímu rozvoji. Během školního roku dostávají žáci průběžnou zpětnou vazbu s využitím různých forem a metod hodnocení, o jejichž konkrétním využití rozhoduje učitel na základě vhodnosti pro daného žáka a situaci.

Hodnocení zdůrazňuje individuální pokrok žáka, popisuje konkrétní zvládnuté oblasti vzdělávání, míry naplnění očekávaných výstupů a podněcuje žáka k dalšímu rozvoji.

Hlavními podklady pro hodnocení žáka jsou zejména průběžné sledování činnosti žáka učitelem, sebehodnocení žáka, individuální písemné úkoly (písemné práce, prezentace, portfolia, videa, apod.), výstupy ze skupinové práce (v rámci běžné výuky i na školních výjezdech).

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami má upraveny metody a způsob ověřování naplnění upravených očekávaných výstupů podle svých individuálních potřeb, případně i obsah vzdělávání, dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny či speciálního pedagogického centra.

Učitel stanovuje kritéria hodnocení výstupu vždy v rámci konkrétního výstupu a včas je komunikuje s žáky.

Hlavní oblasti, které jsou předmětem slovního hodnocení:

- plnění očekávaných výstupů dle školního vzdělávacího programu
- úroveň myšlení a vyjadřování
- ovládnutí učiva, schopnost aplikovat znalosti a dovednosti
- rozvoj studijních dovedností a návyků
- schopnost pracovat samostatně a schopnost spolupracovat
- aktivní přístup ke studiu a k plnění studijních povinností
- celkový posun oproti předchozímu období

Konkrétní pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou obsažena ve Školním řádu.

Autoevaluace školy

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální stav v daných autoevaluačních oblastech a domluvit se v rámci školy na přijetí reálných opatření.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Průběh vzdělávání	Mapování realizace školního vzdělávacího programu	pozorování, evidence pozorovaných jevů, ankety, hospitace	průběžně dle harmonogramu
Řízení školy, kvalita personální práce	Úspěšnost v podávání grantů	diskuse – porady vedení školy, teambuildingové a vzdělávací aktivity, osobní pohovory	v rámci provozních porad a porad vedení - 1 x týdně, teambuildingových akcí - 2 x ročně 3-4 denní, osobní pohovory jsou vedeny přímým nadřízeným aspoň 1 x ročně
	Komunikace mezi zaměstnanci školy a mezi vedením školy a zaměstnanci		
	Spolupráce zaměstnanců a vedení školy		
	Řešení problémů		
	Zajišťování bezpečnosti		
Podmínky ke vzdělávání	Prostorové a materiální podmínky	pozorování, diskuse se zaměstnanci školy a žáky; řízená diskuse v rámci komunitního kruhu, pedagogické rady, porady vedení, dotazníková šetření	Se zaměstnanci v rámci porad vedení a provozních porad, s rodiči a žáky v rámci pravidelného dotazníkového šetření, které se specializuje mimo jiné i na klima školy - 1 x ročně
	Zajištění odpovídajících personálních podmínek pro chod školy		
	Pozitivní klima školy		
Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	Vztah rodičů ke škole	ankety, dotazníková šetření, diskuse se školskou radou, Klubem rodičů, evaluační individuální konzultace se žáky i rodiči, třídnické hodiny	porady, setkání rodičů s vedením školy (3x ročně), pravidelné každodenní ranní „vítání“ členy týmu, třídnické hodiny 1 x týdně
	Integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných	hospitace, anketa, řízený rozhovor v rámci pedagogického sboru, evaluační třídní schůzky, spolupráce s ŠPP	v rámci celého školního roku, dle hospitačního plánu a podle plánu třídních schůzek
	Uplatňování individuálního přístupu k žákům		
	Realizace konzultačních dnů, třídních schůzek		
	Podávání informací rodičům		

	Řešení problémů		
Úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Smysluplné nakládání s rozpočtem školy	vyhodnocování společných projektů, diskuse, porady vedení školy	průběžně
	Podávání grantů		
	Smysluplné zapojení školy do projektů		
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování dílčích výstupů vyučovacích předmětů	rozhovor, hospitace, rozbor žákovských prací anketa se žáky testy	čtvrtletí a pololetí, průběžná zpětná vazba na práci a výstupy
	Dosahování očekávaných výstupů z RVP ZV		
	Naplňování klíčových kompetencí žáků		